

DARBININKAS

Vol. LXXI, Nr. 26
Liepos - July 4, 1986

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės
įvykiai

SIMUČIO ATVIRAS LAIŠKAS

Iš okupuotos Lietuvos "Aušros" Nr. 48 (88)

(Tąsa iš praeito numerio)

Aukščiausiojo teismo pirminkas Warren E. Burger pasitraukė iš pareigų. Jo vieton prezidentas Reagan paskyrė Aukšč. teismo teisėją William H. Rehnquist, o į pastarojo vietą — Kolumbijos distrikto apeliacinio teismo teisėją Antonin Scalia. Naujus paskyrimus turės patvirtinti senatas.

New Yorko arkivyskupas kardinolas John O'Connor, grįžęs iš kelionės į Libaną, pareiškė, kad pabėgėlių stovyklose gyvenantiems palestiniečiams reikia įsteigti jiems gyventi kraštą, nes gyvenimas stovyklose esanti neapdykanti ir apmaudą ugdanti pabaisa.

Pietų Afrikos policija nuo išimties būklės paskelbimo dienos yra nušovusi per 50 ir areštavusi per 3000 žmonių.

Prezidentas Reagan priėmė Afganistano laisvės kovotojų susivienijimo delegaciją, vadovaujamą Burbanudin Rabbani, siekusių gauti oficialų JAV pripažinimą ir gesresnių ginklų. Prezidentas Reagan pataręs pirmą kartą gauti islaminę valstybę didesnę pripažinimą ir užsitikrinti teritorijos sritį Afganistane ir pažadėjo tolimesnį paramą.

Sov. S-gos min. pirmininkas Nikolai I. Ryžkov pareiškė, kad nepaisant Černobyl energijos įmonėnų įvykusios katastrofos, Sov. S-ga yra pasirūšusi išplėsti branduolinę energijos jmonių statybą ir iki 1990 m. padvigubinti tokių jmonių gaminimą elektros energiją iki 390 bil. kilovattų val.

JAV ir Britanija vetavo J. T. Saugumo tarybos priimtą rezoliuciją, reikalaujančią paskelbti Pietų Afrikai sankcijas už jos birželio 5 įvykdytą karinį žygį į Angolą.

Libano teroristai paleido kovo 8 pagrobtus du prancūzų televizijos reporterius.

FBI nusikaltimo vietoje sulaukė Sov. S-gos ambasados karo atače aviacijos pulk. ir karinės žvalgybos GRU pareigūnų Vladimir N. Izmailov ir įsakė jam tuojau išvykti.

Ispanijos parlamento rinkimus laimėjo dabartinio ministro pirmininko Felipe Gonzales vadovaujama Socialistų partija, išrinkdama 184 iš 350 parlamentato atstovų. Paleistame parlamente partija turėjo 202 atstovus.

Jackson, Miss., vykstančiose tarptautinėse baletu varžybose dalyvauja ir trys sovietų baletu šokėjai: Donetsk operos ir baletu teatro šokėjas Vadim Pisarev ir Bolšoi baletu teatro pagrindiniai šokėjai Nina Ananyšvili ir Andris Liepa, kuris yra ilgametės Bolšoi teatro žvaigždės Maris Liens sūnus.

Valst. sekr. Shultz, būdamas Filipinuose, pasirašė paką, suteikiančią Filipinam 200 mil. dol. paramos, ir tuo žygiu patvirtino JAV pasitikėjimą prezidentė Carazon Aquino.

Sirijos užs. reikalų ministras Farouk al-Shazad pareiškė, kad Sirija nesigailės pastangų mahometonų kraštutiniųjų laikomiems įkaitams išvaduoti.

Sov. S-gos ambasados Tunise pareigūnas Oleg Agranyants pasirašė JAV politinės globos ir šiuo metu jau yra JAV.

Esu rašęs į pagrindinius laikraščius, esu parašęs keletos atsišaukimų tekstus. Esu kiljavęs šen bei ten antitarybinius atsišaukimus, platinęs pagrindinius laikraščius ir kitus leidinius. Pagaliau įstojau į komjaunimą ir dirbau septynmetėje mokykloje vyr. pionierių vadovu ir kiek sugebėdamas trukdžiau iš vidaus komjaunimo ir pionierių organizacijų veiklai.

Aš, kaip ir absoliuti dauguma mūsų kovotojų-pogrindininkų, nuoširdžiai tikėjau mūsų kovos reikalingumu, mūsų pasiaukojimo prasmingumu.

Aš, kaip ir absoliuti dauguma mūsų kovotojų, nenorėjau nei žudyti, nei mirti. Mes troškome gyvenimo laisvoje nuo svetimų prievartos Tėvynėje ir vardan to aukojome savo laisvę, jaunystę, sveikatą ir net gyvybes.

Aš, kaip ir daugelis mūsų, buvau ginkluotas, nes buvo vadovybės duotas mažutėlis, senutėlis pistoletas. Įsivaizduojate — taip labai tarybinėje spaudoje išgarsintas teroristas buvo ginkluotas mažutėliu senutėliu pistoletu! O garsiu "teroristu" tapau todėl, kad, susiklosčius tam tikroms aplinkybėms, Telšių geležinkelio stoties perone, stotyje tuo momentu stovint pravažiuojančiam keleiviniame traukiniui, iš to pistoletuko pašautas žuvo milicijos pareigūnas Osipov, ginkluotas kariniu ginklu. O netoli nuo tos pačios stoties iš to paties pistoletuko buvo lengvai sužeistas milicijos pareigūnas Jaroslajev, kuris beje, iš savo karinio pistoleto išspjškino į mane visus šovinius, bet nepataikė. Daugiau panaudoti ginklą man nėra tekę.

Žmogaus žuvinimas visada yra baisi tragedija, ir aš niekuomet nejučia džiaugsmo (kaip beje, ir sąžinės graužimo) dėl to, kad tada žuvo Osipov, o ne aš. Labai gerai suprantu jo artimųjų skausmą ir nuoširdžiai užjaučiu juos, nes iš savo karčios patirties žinau, ką reiškia netekti tėvo, artimų draugų. Bet čia turiu ypatingai pabrėžti, kad nevažiuavau ir nesiruošiau važiuoti kažkur į Rusiją medžioti Osipovo ar Jaroslajev, ir jiems tikrai nieko blogo nebūčiau padaręs, jei jie nebūtų atvažiavę į mano gimtąją Žemaitiją medžioti žemaičių, nemėgstančių nekviestų ginkluotų įsibrovėlių.

Tokiu būdu, teroristo vardo jaučiuosi nenusipelnęs, kaip nenusipelnė tokio vardo ne vienas fronte buvęs ir į priešus šaudęs karys.

Negaliu čia nepaminėti dar vieno fakto, nors už tai man gali būti skaudžiai atkeršyta. Mat užkabinsiu konkretų ir galingą žmogų.

Nesinori būti nužudytam iš užkampo, pastumtam po sunkvežimio ratais ar kitaip nukentėti. Net tylėti iš baimės — nusikaltime, už kurį bausmė neišvengiama ir ateina savaime. Man teko nelaisvėje matyti nemažai žmonių, kuriuos skausmo, aukos, mirties baimė tiek nužmogino, kad jie tapo šlykštūs ne tik aplinkiniams, bet ir patiems sau. Todėl, jei kaip gyvas žmogus negaliu pilnai atsikratyti baimės

jausmo, tai skaitau, kad bijoti reikia baisesnio už mirtį.

O faktas, turėjęs ypatingą reikšmę mano pažintų formavimuisi ir mano gyvenimo kelio pasirinkimui, štai koks.

Buvau penkerių metų, kai man parodė mano tėvo lavoną. Pusė veido ištinusi, mėlyna, kita pusė kruvina, sudaužyta. Akys išdurtos, liežuvis ištrauktas ir perrištas virvute. Ant rankų ir kojų oda balta, atsokusi nuo kūno, šūtinta. Lyties organai sutraškinti (apie tai aš sužinojau vėliau). Čia pat gulėjo daug kitų, taip pat neatpažįstamai sužalotų lavonų. Minia žmonių. Mano motinos ir kitų nukankintųjų artimųjų verksmas. Verkė net vyrai. Prakeiksmas bolševikų adresu, kuriuos šaukė ne propagandistai, o iš siaubo alpančios nukankintųjų motinos, žmonos, vaikai.

Iki tol aš nebuvau girdėjęs žodžio "bolševikai". Pirmą informaciją apie bolševikus mano sąmonė pasiekė jų nukankinto mano tėvo ir kitų lavonų bei prakieksmų — žvėrys, sadistai, išgamos. — pavidale.

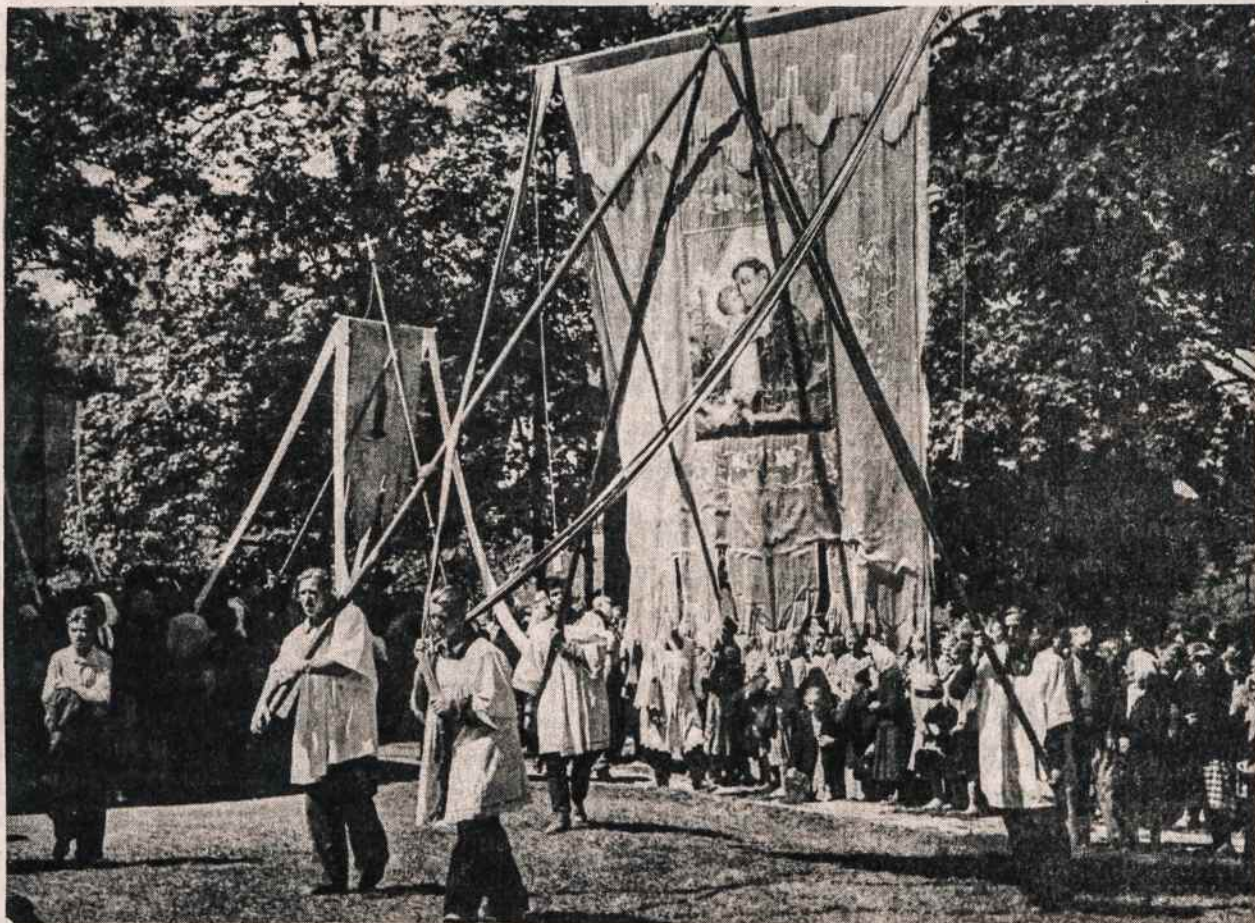
Tai buvo 1941 m. Rainių miškelyje (prie Telšių), tuoj po rusų atsitraukimo.

Tuometinio Telšių kalėjimo tarnautojo Žutauto tvirtinimu vienas iš Rainių miškelio tragedijos, kur nukankintas ir mano tėvas, organizatorių buvo tada dirbęs Telšiuose enkavedistas Petras Raslanas. O dabar jis turi jau pulkininko laipsnį, gyvena Vilniuje (Klinikų 15-18) ir dirba Anilionio įstaigoje referentu kadru reikalams (sprendžia, kur skirti kokį kunigą, kam leisti, o kam neleisti mokytis kunigų seminarijoje ir pan.).

Jei Anilionį taip piktina faktas, kad kun. Svarinskas draugavo su milicininką nušovusių Simučiu, tai kaip jis gali kuo gražiausiai bendradarbiauti su Raslanu pasmerkusiu Simučio tėvą tapti vienu iš daugelio žemaičių kankinių?!

O tai, kad aš Raslanui nekeršijau ir nesiruošiu keršyti (sunku man patikėti, kad ir Raslanas man nekeršys už jo šitokios praeities priminimą!) už nenusikaltusio nei žmonėms, nei Tarybų valdžiai mano tėvo siaubingą mirtį, ar nėra vienas iš svariausių argumentų, kad aš nesu apsigimęs nusikaltėlis, teroristas, o sąžiningai ir tvirtai laikausi katalikiškos pasaulėžiūros?!

Bus daugiau)

Procesija Žemaičių Kalvarijoje per Kalvarijos atlaidus liepos mėn. pradžioje. Aplink bažnyčią nešamos didžiulės vėliavos. Nuotrauka daryta praeitais metais.

ŽEMAIČIŲ KALVARIJA VĒL KVIĘCIA VISUS

Liepos mėnesio pradžia sujūdina visą Žemaitiją ir visą Lietuvą, nes Žemaičių Kalvarijoje vyksta didieji atlaidai. Jie būna nuo liepos 1 iki liepos 12. Didžioji tų atlaidų diena yra pirmas sekmadienis po liepos 12. Didžioji tų atlaidų diena yra pirmas sekmadienis po liepos 2. Jei liepos 2 pasitaiko sekmadienį, tai atlaidų diena nukeliama visą savaitę į liepos 9.

Šiomet toji didžioji atlaidų diena bus liepos 6. Žmonės jau pradeda rinktis nuo ketvirtadienio. Penktadienį jau visi kalnai kalneliai gieda šventas giesmes, nes žmonės eina Kryžiaus keliu, kaip ten sako Kalnus. Šeštadienį dar daugiau žmonių suva-

žiuoja, o sekmadienį suplaukia iki 30,000 ir dar daugiau. Ypač Kalvarijos lankymas pagyvėjo paskutiniu laiku.

Į didžiąsias Kalvarijas suvažiuoja daugybė kunigų, atvyksta ir Telšių vyskupas. Viena diena yra skiriama specialiai kunigams. Tada apie 80 kunigų koncertuoja mišias drauge su Telšių vyskupu.

Kada įkurta?

Žemaičių Kalvarijos kūrėjas yra vyskupas grafas Jurgis Tiškevičius. Norėdamas pagilinti žmonių religingumą, jis sumanė Jeruzalės pavyzdžiu atkurti Jėzaus Kristaus kančios kelią. Atvežęs šventos žemės iš Jeru-

"DARBININKO" KELIAS

Aktorius ir "Darbininko" redakcijos nario Vitalio Žukausko apybraiža apie šio savaitraščio vystymąsi. Teksto pradžia skaityta sukaktuviniame vakare balandžio 13 Kultūros Židinnyje.

11

Socialistas. Kalbėk ir teiskies kaip nori, bet kad katalikai nori visų valdyti, tai kiekvienam jau yra aiškiai matoma. Jūs, katalikai, šiandien jau nebeapsitenkinate vien kalbėjimu poterių, lankymu bažnyčių, leidimu ir platinimu savo katalikiškos spaudos, bet dar negirdėtai, nematytai, neregėtai sukrotote, sujudo- te rūpinties darbininkų reikalais, kas jums visai nepritinka. O, kad dar daugiau pakenkus socialistams sutvėrėte net savo "Lietuvių Darbininkų Sąjungą" su tikslu, kad daugiaus panaikinti, nustelbti visus lietuvius socialistus.

Juk ką atlik dabar L. D. S., tą patį būtų atlikus ir socialistų Sąjunga, bet katalikai, socialistams keršto norėdami įsteigė savąją.

Katalikas. Klysti sveikas. Katalikai įsteigė L. D. S. ne dėl keršto socialistams, ir ne su tikslu, kad patraukus prie savęs visus socialistus, laisvamanus, bedievius ir padaryti juos sau ištikimais katalikais, bet ingyti kokį ant jų jums taip baimingą vadovavimą, visai ne.

Socialistas. Tai kam jums tą L. D. S. reikėjo steigti, jei ne socialistų intekmės sumažinimui?...

Katalikas. Dėlto, kad katalikai darbininkai jaučiasi esą tokiais pat žmonėmis ir stovi dar ant daug tvirtesnio, stipresnio, gražesnio pamato, kaip visi kiti, šave pasivadinusieji darbininkais.

Tai-gi, jeigu katalikai darbininkai yra lygūs žmonės tai jie

ir negali leisti, kad jų darbo reikalais rūpintūs visokie bedieviai, ištvirkėliai, kurie patys dorą senai jau ant amžių palydėjo, mokintų tokios pat dvokiančios doros tikinčius dorus katalikus.

Dėlto katalikai darbininkai ir įsteigė L. D. S. su tikslu, kad patys galėtų liuosai be jokių "apaštalų" pagalbos, rūpinties savais reikalais, kad patys katalikai riktų darbo klausimą, paliekant nuošaliai visus socialistus ir laisvamanus.

Socialistas. Bet juk socialistai rūpinasi darbininkų būvio pagerinimu visur abelnai.

Katalikas. Taip, mes katalikai to jų rūpestio laukiame jau kelio-liką metų, bet nesulaukiame.

Nusibodo mums tie lūkesčiai, inkirėjo.

Apkurto jau ausys, besiklausant jų vadų po estradas šūkavimų. Jūsų socialistų vadai važiavo nuo miesto į miestą, rinkdami mūsų centus ir žadėdami paaikšinti, kaip darbininkai greičiau galėtų prašalinti nuo savęs tą šiandieninį skurdą ir pagerinti savo vargingą būvį.

Mes jiems tikėjome ir su atyda klausėmės kiekvieno pamokinimo, bet niekada rimtai išančio darbininkų klausimo negirdėjome. Vieni pasilipę ant estradų kojomis spardė, grovė bažnyčias, maišus keiksmų bėrė ant mūsų dvasiškijos, purvais drabstė ir mulkino visaip, kaip tik sumanydami katalikus. Kiti vėl galvą užriėžė abi rankas iškėlę, kumščius sugniaužę šokojo ir leido savo perkūnus žiūrėdami į palubę ant Dievo, visaip niekindami ir piktžodžiaudami Jam.

Katalikai sėdėjo ramiai, žiūrėjo su ašaromis akyse ir klausėsi jūsų vadų blyvyzgojimų. Laukė diena po dienos jų pasitaikymo, perstojimo šmeižti ir juodinti visokiais būdais, savo išsvajotais melais drabstyti katalikus. Vienok katalikų laukimas buvo veltui, šiandien jie aiškiai pamatė, kad belaukdami socialistų pasitaikymo skaudžiai apsvilylė patys save.

Socialistas. Matai, vieną darbą nepabaigęs niekadoms nereikia griebtis kito. Mes, socialistai, taip ir darome. Darbininkų reikalais šiuom sykiu rūpintis negalėjome dėlto, kad darbininkų klausimas pas mus yra antraeilis klausimas.

Pirmutinis ir didžiausias mūsų rūpestis ir pastangos buvo, tai išgriauti iš pamatų, išniekinti ir išdergti katalikų tikėjimas.

Tai-gi pasistačius prieš save tą tikslą pirmoje vietoje, darbininkų reikalai reikėjo atidėti į šalį.

Kada katalikų intekmę žmoni- joje būtumėm panaikinę, bažnyčias išgriovę, tikėjimą išniekinę, tada mes būtumėm pradėję rūpintis darbininkų reikalais, taip pat kaip ir jūs katalikai šiandien manote pradėti.

Katalikas. Aš dabar matau, kad jūs, socialistai, vis dėlto turėjote be blogųjų dar ir gerų norų. Nors išgriovę katalikų tikėjimą, manėte pradėti gvil- denti ir darbo klausimą.

Bet vienas dalykas man dar nesuprantamas, kodėl jūs socialistai, taip persigandote išgirdę, kad katalikai darbininkai įsteigė L. D. S. ir inkūrė darbininkišką laikraštį "Darbininką", juk tas jums nieko nenkenks.

(Bus daugiau)

Izraelis, siekdamas sušvelninti dėl būsimojo Austrijos prezidento Kurt Waldheimo susidariusią įtampą, oficialiai pasveikino naująjį Austrijos kanclerį Frantz Vranitzky ir naująjį užsienio reikalų ministrą Peter Jan- kowitsch.

(nukelta į 2 psl.)

DARBININKA 70 METŲ SUKAKTIES PROGA SVEIKINA

Darbininkui ir jo štabui garbingos sukakties proga — Ilgiausių metų!

JUOZAS BULEVIČIUS
New York City

Priedas — 300 dol.

-o-

Sveikiname Darbininką ir linkime gyvuoti dar daugelį metų! Sukaktvinė dovana — 100 dol.

VIRGINIJA IR PETRAS SIRUSAI

-o-

Sveikindami Darbininką 70 metų sukakties proga ir linkėdami sėkmės lietuviškos spaudos darbe, skiriame 70 dol. auką.

STEPAS IR PELAGIJA LEVECKIAI

-o-

Siunčiame geriausius linkėjimus "Darbininkui" 70-ties metų gyvavimo sukakties proga. Tegyvuoja lietuviai pranciškoniai ir jų leidžiama spauda ilgus metus.

L.D.K. Birutės dr-jos New Yorko skyriaus pirmininkė
M. KLIVEČKIENĖ

Stasio Butkaus šaulių kuopos pirmininko Vinco Tamašiūno patvarkymu, kuopos valdyba paskyrė sukaktvininkui Darbininkui finansinę 50 dol. paramą. Linkime sėkmės darbe.

MATAS BAUKYS,
kuopos išdininkas

-o-

L.Š.S.T. Trakų Rinktinės Naujoje Anglijoje valdybos nutarimu siunčiu Jums 25 dol. auką. Trakų Rinktinės Naujoje Anglijoje šauliai Darbininko sukakties proga linki sėkmės.

A. GRIGALASKAS, išdininkas

-o-

Sveikiname Darbininką garbingos 70 metų sukakties sulaukus! Linkiu dar ilgai nepavargti ir iš kultūrinio lietuviško darbo nepasitraukti! Priedu 10 dol. paramą.

ALBINA ČEPIENĖ,

Worcester, Mass.

LB Worcesterio apylinkės valdyba, įvertindama Darbininko pateikiamas svarbias informacijas, kilnių idėjų kėlimą, bei nenuilstamą kovą prieš mūsų tėvynės užgrobėjus, skiria 25 dol. auką ir sukakties proga linki kuo geriausios sėkmės šiame gražiame spausdinto žodžio skleidimo darbe.

Valdybos vardu JONAS BAŠKYS

-o-

Hartfordo "Geležinio Vilko" skautų vyčių būrelio 20 dol. auką ir nuoširdžius jubiliejaus sveikinimus su skautiška padėka persiunčia

S. JUOZAS BENIŪNAS

-o-

Siunčiu 35 dol. auką "Darbininkui" paremti. Visos Lietuvos Bendruomenės Philadelphijos apylinkės vardu linkiu jubiliejaus proga geros sėkmės visuose lietuviškuose darbuose. LB Philadelphijos apylinkės vardu.

MARIJA SUŠINSKIENĖ

-o-

Sveikinu Darbininką 70 metų sukakties proga ir linkiu viso kerio sėkmės.

E. JUŠKIENĖ

-o-

Nuoširdūs sveikinimai Darbininko 70-ojo gimtadienio proga. Telydi Jus sėkmė ir Viešpaties palaima.

VERUTĖ IR JONAS RŪTENIAI

-o-

Darbininkas visiems sveikintojams ir aukotojams nuoširdžiai dėkoja.

AUKOKIME LIETUVIŲ FONDUI IR JAMŽINKIME SAVO VARDUS RUOŠIAMOJE LIETUVIŲ FONDO ANTRŲJE KNYGOJE. REMKIME LIETUVIŲ FONDA, NES JIS REMIA MŪSŲ KULTŪRINĘ VEIKLĄ. NEW YORKE KREIPTIS Į LIETUVIŲ FONDO ATSTOVĘ L. MILUKIENĘ, 111 GROHMANS LANE, PLAINVIEW, N.Y. 10803, ARBA SIŪSKITE CENTRUI TIESIOGINEI, UŽPILDĘ ŠIĄ ATKARPĄ. AČIŪ.

(Pavardė ir vardas)

(Nr. ir gatvė)

(Miestas, valstija ir Zip)

Lietuvių Fondo ketvirtajam milijonui aukuju \$

Įnašas mano vardu Įnašas jamžinti

Esu LF narys Nr. Nesu

Data

Parašas

Čekius rašyti Lietuvių Fondo vardu.

Sudarant testamentus prašoma įrašyti ir Lietuvių Fondą angliškai:
LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT, TAX EXEMPT,
ILLINOIS CORPORATION, 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629

IŠ OKUPOOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Klemensas Čerbulėnas, istorijos mokslų daktaras, meno istorikas ir etnografas, mirė eidamas 74-tuosius metus. Jis buvo vienas žymiausių lietuvių liaudies meno, monumentaliosios architektūros bei dailės tyrinėtojas. Dar prieš II-jį pasaulinį karą K. Čerbulėnas skelbė pirmuosius straipsnius apie memorialinius paminklus. 1941 baigė Vilniaus valstybinį universitetą, apgynęs diplominį darbą "Kaimo skrynios užnemunėje". Pokario metais dirbo Kauno valstybiniam M. K. Čiurlionio dailės muziejuje, daugiau kaip 25 metus dėstė meno istoriją aukštosiose ir specialiose mokyklose. Nuo 1956 iki gyvenimo pabaigos buvo Lietuvos statybos ir architektūros mokslinio tyrimo instituto vyresnysis mokslinis bendradarbis. Jis — vienas Lietuvos liaudies buities muziejaus steigimo iniciatorių, rūpinosi eksponatinių pastatų atrinkimu ir perkėlimu, dalyvavo sudarant detalizuotą jo genplaną. Beveik 50 metų K. Čerbulėnas paskyrė menotyrai. Dalyvavo kompleksinėse etnografinėse ekspedicijose, sukauptė daugybę medžiagos apie liaudies buitį ir meną. Būdamas plačios erudicijos, aprėpė didelį tyrimų lauką, į kurį pateko medinė liaudies architektūra, dailės paminklai, liaudies meistrų kūryba, taikomoji dailė, įvairių epochų architektūra ir kt. K. Čerbulėnas paskelbė daugiau kaip 300 darbų — studijų, albumų, straipsnių, parodų katalogų, recenzijų. Su bendrautoriais išleido knygas "Lietuvių liaudies menas. architektūra" kn. 1, 2 (1957, 1965), "Mažoji architektūra" (1979), "Lietuvių liaudies architektūra" t. 1, 2 (1965, 1968), už kurią 1970 m. jam buvo suteikta Lietuvos valstybinė premija. Parengė leidinių "Zervinų kaimas" (1974), "Vilniaus architektūra" (1985). Jis buvo aktyvus visuomenininkas: Lietuvos dailininkų sąjungos narys. "Zinijos" draugijos

lektorių, Liaudies meno draugijos valdybos narys, Lietuvos paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos Kauno skyriaus pirmininko pavaduotojas. Už aktyvią kraštotyrinę veiklą buvo apdovanotas. K. Čerbulėno atminimas visada liks gyvas tiems, kurie domisi lietuvių kultūros istorija, kurie tyrinės mūsų liaudies meną ir bus dėkingi už pramintą taką.

Kiekvieno iš jų sąmonėje ir širdyje profesorius paliko gilų pėdsaką. Už savo darbų buvo apdovanotas ordinais, medaliais ir garbės raštais. Parašė vadovėlių, metodikos knygų. Vien tik žurnale "Tarybinė mokykla" paskelbė daugiau kaip 100 straipsnių. Jis vadovavo instituto lietuvių kalbos katedrai, bibliotekai ir mokyklinei praktikai, buvo Vilniaus pedagoginio instituto ir Pedagogikos mokslinio tyrimo instituto tarybų narys. "Tarybinė mokykla" redkolegijos ilgametis narys.

— Tokio mieste, Japonijoje, gegužės mėnesį įvyko tradicinis tarptautinis operos solistų konkursas geriausiems Butterfly ir Pinkerton partijų G. Puccini operoje "Madama Butterfly" atlikėjams nustatyti. Į šį konkursą apžiūroje, kuris buvo surengtas Lietuvos valstybiniame akademiniame operos ir baletų teatre, teisę vykti į Japoniją pelnė Lietuvos nusipelnusi artistė I. Milkevičiūtė.

— Šveicarijoje išleistoje dvitomėje enciklopedijoje "Photographers Encyclopedia International 1930 - 1984" įtraukti lietuvių fotografai V. Butyrinas, J. Kalvelis, V. Luckus, A. Macijauskas, R. Pžerskis, L. Ruikas, A. Sutkus, V. Straukas, V. Šonta, J. Vaicekauskas. Pateikta autorių biografijos, parodų, apdovanojimų, publikacijų sąrašai, spausdinami jų portretai ir po vieną jiems būdingą fotografiją.

S.L.K.

ŽEMAIČIŲ KALVARIJA VĖL KVIĘCIA VISUS

(atkelta iš 1 psl.)

delė, kokio ketvirečio colio pločio ir kokio colio ar daugiau ilgio.

Gavęs tą relikviją, vyskupas užsakė brangų relikvijorių, kuris yra panašus į didelę monstranciją. Į tą relikvijorių įstatė gautąją Šventojo Kryžiaus relikviją ir tada pats su didėlėmis iškilėmis atnešė į Žemaičių Kalvariją ir ten paliko visiems amžiams.

Pats vyskupas surašė visą relikvijos istoriją, kuri yra lotynų kalba išgraviuota antroje relikvijoriaus pusėje. Taip pat yra parašytas ir draudimas, kad niekas negali tos relikvijos paliesti ar

sumažinti. Ne kartą buvo mėginata atidaryti relikvijorių, bet, perskaitę draudimą, taip ir paliko. Vienas mėginimas buvo ir nepriklausomos Lietuvos laikais. Mėgino Telsių vyskupas J. Staugaitis, bet ir tas nepalietė, perskaitęs senąjį įrašą.

Žemaičių Kalvarija buvo įkurta 1639 metais. Tada pirmą kartą apėjo Kryžiaus kelius. Vyskupas Jurgis Tiškevičius taip pat pakvietė dominikonus vienuolius, kad jie puoselėtų Kristaus kelių kultą. Šie vienuoliai iš Romos parsivežė Stebuklingąjį Dievo Motinos paveikslą, kuris dabar yra didžiajame bažnyčios altoriuje.

Beveik 350 metų žmonės ten susirenka pasimelsti, pasiguosti savo varguose ir sustiprėti. Ypač gausiai renkasi dabar, nes per šią demonstraciją išreiškia ir savo lietuvišką nusistatymą. Tai yra lietuviško susipratimo demonstracija.

Tais metais, kai Lenkijoje pradėjo bruzdėti žmonės, Žemaičių miestelis atlaidų metu buvo apsuptytas net trim eilėmis visokiausių sargybių, net ir kariuomenės dalinių, kad tik nekiltų kokios demonstracijos.

-o-

Ir šiemet liepos 6 ten kalnuose ir kalneliuose plėvesuos vėliavos, atėjusios iš senų laikų, bus nešami altorėliai, ir didelės žmonių procesijos eis ir giedos šventas giesmes, tuo išreikšdamos lietuvių tautos amžinąjį gyvastingumą ir religingumą. (p.j.)

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOJ, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliškų knygų apie Lietuvą, pokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, juostų, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERÁL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 428 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošia garbingas laidotuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

KENFIELD FUNERAL HOMES — Beach Memorial Chapel, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706. 813 360 - 5577. Pasadena Memorial Chapel, 200 Pasadena Ave. S., St. Petersburg, FL 33707. 813 345-9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar noritė būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS. sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Tereč. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pjetūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams turtai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmdieniais 9 - 10 val. ryto WNNK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

109 - 22 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS

Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKASThe Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 centsPOSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Laisvė ir Laisvės statula

Liepos ketvirtoji — Amerikos Nepriklausomybės šventė — kitaip tariant, Laisvės šventė — yra brangi ir šviesi diena tiems, kurie čia atkeliavo ieškodami laisvės ir laimės, ar bėgdami nuo vargo ar priespaudos, kaip daugelis mūsų ankstesnės emigracijos (caro kariuomenės ir tų laikų nedateklių) ar po II-jo Pasaulinio Karo naujieji bėgliai iš savo kraštų dėl Sovietinės imperijos ekspansijos.

Nuo pat Amerikos nepriklausomybės paskelbimo 1776 liepos 4 įstatymais yra saugojami žmogaus laisvės principai. Amsens ir (sitikinimų laisvė saugoma (Bill of Rights) teisių deklaracija, kur suteikiama spaudos, religijos, žodžio, veikimo ir kritikos laisvė.

Tos žinomos Amerikos laisvės pavydi tie, kurie apie ją žino, bet jos neturi, negali pasinaudoti, bet jos trokšta sau, savo šeimai, savo kraštui.

Šią laisvės dieną švenčiant norisi paklausti kodėl žodis LAISVĖ yra nevienodai suprantamas ir nevienodai traktuojamas ir interpretuojamas?

Dažnai Amerikos pilietis turėdamas laisvę ir žmogaus teises apie tai nekalba ar net yra nesuinteresuotas kitų laisvės neturėjimu.

Kodėl laisvi OSI pareigūnai, pasikvietę talkon KGB (nelaisvės ir vergijos simbolį), laisvės vardan — neteisėtu, apgaulingu laisvės principo keliu, atiminėja seneliams paliegiams, nustojuosiems nervų ir turtų dėl suktų, sufabrikuotų bylų, ne tik žmogiškas teises, bet juos nužmogina atimant pilietybę ir siunčia į sovietinių grobikų nasrus?

Ar toks nužmoginimo elgesys pravedamas per Amerikos juridines instancijas neprimena

prieš 45-rius metus įvykdyto Pabaltijo tautų genocido, atlikto Baisiojo Birželio dienomis be jokio teisinio pagrindo? Tada, seneliai, ligoniai, vaikai buvo nužmoginti gyvulinuose vagonuose juos vežant Sibiro tremtin be jokio teismo sprendimo, tik sovietinių budelių įsakymu. Dabar čia — jau teismo sprendimu nužmoginimas atliekamas panaudojant laisvės ir žmogaus teisių deklaracijų iškraipymus ir dainuojant OSI - KGB dueto dainelę.

Nors atnaujintoji Laisvės statula su degančių žibintu rankoje simbolizuoja laisvės ugnį, bet ne visi joje žiūrės tą simbolį — greičiau matys laisvės netekimo ir artejančios tragedijos simbolį tie nekaltai apkaltintieji lietuviai, latviai, estai, ukrainiečiai, jugoslaviai ir kiti neva nacių kolaraborantai.

Norisi paklausti Žaliosios Leidės ar tokie laisvės principų pažeidiniai neprievės prie to, kad josios žibintas bus pakeistas kūju ir pjautuvu?

Šioji Laisvės statula yra pasitinkusi, tarp daugelio įvairių kraštų emigrantų, ir didelį skaičių, tiek ankstyvesniosios, tiek vėlyvesniosios emigracijos, mūsų tautos stūnų ir dukterų, kurie ieškojo prieglobsčio šiame laisvės krašte. Ir jie, išvydę šią statulą, ne vieną džiaugsmo asarą nušluostė ir jų širdys smarkiau ėmė plakti, kad pagaliau atvyksta į tą išsvajotą kraštą, į tą laisvės ir laimės šalį.

Paskelbus visame krašte Laisvės statulos atnaujinimo projektą ir pradėjus intensyvių piniginių vąjų atnaujinimo darbams, sukrito ir lietuviškos organizacijos, draugijos ir pavieniai asmenys ir didesnėmis ar mažesnėmis aukomis atsiliėpė į tą kvietimą.

Tai knyga: "Šventojo Kazimiero penkšimtis — 1484 - 1984". Redagavo Balys Raugas. Išleido šv. Kazimiero 500 m. mirties minėjimo centrinis komitetas, pirm. V. Volertas. Tituliname pusl. — pašto ženklų nuotr. — kūriny dail. Romo Viešulo; o puslapį paruošė dail. Banguolė M. Raugaitė. Spausdino Tėvai Pranciškoniai, Brooklyn, N.Y. — 1985 m. Tiražas 750. Kaina nepažymėta. Gaunama — spaustuvė ir pas knygų platintojus.

Praėjo 1984-tieji metai, pilni rūpesčio ir kūrybinių darbų, ruošiantis minėjimui mūsų tautos vienintelio iki šiol paskelbto Šventojo. Tada — pats minėjimas, o paskui — gražūs atsiminimai, kurie sukaupti į gražią knygą.

Minėjimo reikalai pradėti svarstyti jau nuo 1981 m., kai dar buvo gyvas kun. St. Yla, vienas iš nuoširdžių to reikalo judintojų. Nutarta, kad Jubiliejų ruošų Amerikos lietuvių Romos katalikų federacija (pirm. Saulius Kuprys), kuri Komitetą ir suformavo.

Kadangi įvairiose vietovėse buvo minėjimų komitetai, tai šis, vyriausias, pavadintas centrinu; jo pirmininku pakviestas rašytojas inž. Vytautas Volertas iš Philadelphijos. Komiteto nariai: Bronius Vaškaitis, kun. Vikt. Dabušis, kun. Kaz. Pugevičius, dr. Juozas Sungaila, Paulius Jurkus, Marija ir Pilypas Skabeikiai, Vyt. Bireta, dr. Česl. Masaitis.

Pirmas Komiteto posėdis įvyko 1981 lapkričio 8 Brooklyn, N.Y., kun. K. Pugevičiaus įstaičioj. Minėjimo tikslai: atgaivinti šv. Kazimiero dvasią, plačiai atskleisti okupantų daromas skriaudas Lietuvai, išgarsinti Lietuvos vardą. Ar tie tikslai

Tai buvo savotiškas padėkos ženklas už suteiktą globą laisvoje Amerikoje, jei ne jiems patiems, tai jų tėvams ar seneliams.

Šiandien Amerika stovi ne tik savo krašto, bet ir kitų kraštų laisvės sargyboje ir pagal galimybes kovoja už juos diplomatiniam, susitikinėjimų, memorandumų, peticijų ir savos nuomonės pareiškimų tarptautinių konferencijų frontuose ir šioje sunkioje kovoje jina neatsisako savo pasaulinės misijos — nešti pavergtiesiems laisvės, kurios jie laukia.

JUBILIEJAUS RAŠYTNIS PAMINKLAS**Alė Rūta**

įvykdyti? Reikia perskaityti čia minimą knygą, kad plačiau žvilgsniu aprėptum daugybės lietuvių, jų tarpe — daugelio jaunų žmonių, darbus ir pasišventimą, bei visą jubiliejaus atgarsį kitataučiuose. Kas dalyvavo iškilnėse Romoje, kas dirbo, dalyvavo Katalikų kongrese, tas ir pats pajuto religinį bei tautinį pakilumą; o kas buvo nuošaliau, tas dabar pajus, vartydamas tą rašytinį visų darbų ir šventiškų įvykių paminklą.

Ką padarė Centrinis komite-

tas? Pakvietė kun. prof. dr. Paulių Rabikauską, SJ., paruošti išsamią šv. Kazimiero monografiją. Paskatino ir rėmė kitų leidinių atsiradimą.

Dr. Alf. Šešplaukio-Tyruolio sudarytą kazimierinės poezijos antologiją — "Vainikas, kryžius, lelija"; yra ten ir beletristikos. Išleido "Draugas".

Prof. Simo Sužiedėlio šv. Kazimiero biografiją, su dail. Nijolės Palubinskienės iliustracijomis. Išleidimą finansavo kun. Simonas Morkūnas.

Išleistos dar šios knygos: Jurgio Gliaudos "Kovo Ketvirtoji", A.

Kairio — 5 veiksmų religinė drama "Šventasis Princas", Pauliaus Jurkaus (užbaigiant kun. St. Ylos darbą) — religinių meno darbų albumas, leidžia Tėvai Marijonai; prel. A. Bačkio, Romos komiteto nario, rūpesčiu išleistas gražus mišiolėlis — kovo 4-tos mišioms-lietuvių ir italų kalbomis;

"Der heilige Casimir", — kun. K. Gulbino verstas S. Sužiedėlio veikalas; "Saint Casimir" — Philip Skabeikio — trys laidos anglų kalba; "Sao Casimiro" — kun. Pr. Gavėno — portugalų kalba; "San Casimiro" — dr. Vyt. Dambraivos pakartota laida ispanų kalba, kurios išdalinta tūkstančiai Pietų Amerikoje.

Saleziečiai Romoje leidžia prof. dr. Česlovo Masačio surinktas šv. Kazimiero giesmes, kurioms angažavo ir muzikus, iš viso — 38 giesmes.

Putnamo seselės dideliu tiražu išleido įvairių atvirukų ir lankstinukų. Išleistas ir šv. Kazimiero paveikslas (prieš 25 m. pieštas dail. A. Galdiko).

Jubiliejaus proga buvo skelbti jaunimui poezijos ir beletristikos konkursai, kuriuos pravedė "Ateitis". Premijuoti 10 kūrinių; mecenatas — kun. dr. Prunskis.

Prie Centrinio komiteto gal daugiausiai pasidarbavo Romos komitetas, pradėjęs šv. Kazimiero metus 1984 kovo 4 didžiule religine manifestacija; ten atsilankė nemažai ir Amerikos lietuvių, taip pat, iš kitų kraštų.

Išleistas šv. Kazimiero pašto ženklas — dail. Romo Viešulo kūriny; medalis — skulptoriaus Petro Vaškio, sidabr. ir bronz., — lietuvių, anglų ir lotynų kalbomis.

Jau 1982 vasario 10 kun. Vikt. Dabušis per Vatikano radiją į Lietuvą kreipėsi kalba, išsamiai informuodamas, kas daroma šiai didžiajai sukakčiai.

Jau nuo 1983 organizuojama piligriminė kelionė į Romą — iš JAV, Europos, Australijos, Pietų Amerikos; suvažiavo apie 1,000. Tvarė "Vytytis" Travel — R. Kezio.

Vaziavo į Romą ir Clevelando šaunioji Sagių "Grandinė" — apie 50.

Romos iškilnėse ir per visus

(nukelta į 4 psl.)

Didingoji Amerikos Laisvės statula, kurios šimtmetį labai iškilmingai švenčia visa didžioji Amerikos tauta liepos 4 d.

ATEINA DIDYSIS TAUTOS DAINIUS MAIRONIS**100 metų
nuo jo pirmojo
eilėraščio
išspausdinimo**

PAULIUS JURKUS

5.—

Maironis šį eilėraštį parašė, kada gana greitai vystėsi lietuvių kalba. Metų metais ji buvo nekultivuojama, bet štai nuo "Aušros" laikų tą kalbą naudoja jaunieji lietuviai inteligentai, atsiranda naujos sąvokos, pamažu formuojasi ir nauja rašyba. Tas noras apšvarinti lietuvių kalbą nuo barbarizmų, svetimų kalbų įtakų palietė ir Maironį. Savo pirmame eilėraštyje panaudojo žodį "apcūngais", — tai yra vokiškos kilmės barbarizmas. Greitai jis buvo iššluotas. Archaizmu kvepia ir toks palyginimas "Kaip kardas perver širdį".

Kada Maironis pradėjo mokytis Kauno kunigų seminarijoje, ten lietuvių kalbą ėmė dėstyti kun. Kazimieras Jaunius, plataus masto kalbininkas. Kalbininkas buvo ir Antanas Baranuskas, dėstęs prieš tai lietuvių kalbą, tuo metu jau buvęs vyskupas pagalbininkas — sufraganas.

Ir tas turėjo įtakos visiems klierikams, nes visi žavėjosi jo "Anykščių šileliu", jo kitomis dainomis.

Besikeičiant kalbai, besikeičiant ir poeto pasaulėžiūrai, Maironis nuolat taisė savo eilėraščius. Ir šį eilėraštį pradžioje buvo pavadinęs "Lietuvos vargas". Vėliau jį pavadino "Giria ir lietuvis", paskui — "Miškas ir lietuvis". Galiausiai paskutinėje redakcijoje — "Miškas užia".

Paskutinėje redakcijoje tas eilėrašties taip skamba:

Miškas užia

Miškas užia, verkia, gaudžia,
Vėjas žalią medį laužo,
Nuliūdimas širdį spaudžia,
Lyg kad replėmis ją gniaužo.

Girios tamsios, jūs galingos,
Kur išnykote, plačiausios?

Dienos praeities garsingos,
Kur pradingote, brangiausios?

Miškas verkia didžiagirių:
Baisūs kirviai jas išskynė,
Verkia Lietuva didvyrių:
Jų neprikelia tėvynė.

Kas mums praeitį gražintų,
Ir jos garsą, ir jos galią?
Kas tuos kaulus atgaivintų,
Kur po žemėmis išbalė?

Iš pirmos eilėraščio redakcijos liko tik pirmasis posmas. Eilėrašties sutrumpintas, parašyti trys nauji posmai, kurie kur kas geriau išreiškia Maironio poetinį pasaulį.

Parašęs šį pirmąjį eilėraštį, Maironis buvo 23 metų amžiaus jaunuolis. Nors ir jis garbino Lietuvos praeitį, apgailėjo, kad ji sunyko, bet jis daugiausia prieš "Aušros" nepritapo. Tiesa, dar parašė vieną straipsnelį apie čekų kalbininką Geiterį, straipsnelį pasirašė tokiais inicialais — V.B.

Antras tų pačių metų eilėrašties

Nuo šeštos gimnazijos klasės pajutęs poeto talentą ir tada rašęs lenkiškai, dabar jis prasišė ir prašėko lietuvių kalba. Jis buvo tikras poezijos talentas, kuris negalėjo nerašyti. Parašęs pirmą eilėraštį, jis jau bylojo ir

toliau lietuviškai, savo poezija išsakė to meto lietuvių troškimus.

Tais pačiais metais jis parašė ir kitą eilėraštį apie girią. Jis neturi pavadinimo, rinkiniuose dedamas po pirmojo eilėraščio, atskiriama tik trimis žvaigždutėmis. Atrodo, kad jis būtų lyg kokia tąsa, bet jis parašytas visai savarankiškai ir ne tuo pačiu metu, parašytas kur kas vėliau.

Tas eilėrašties taip skamba:

x x x

Tu girele, tu žalioji,
Tu, kurią laikai išgriovė,
Tu, lietuvi, kurs vaitoji...
Jūs užmirštumėt senovę!

Bet tas šaltas šiaurės vėjas
Blaško žmones ir girelę
Ir, daužydamas užėjęs,
Mus iš miego kelte kelia.

Mainos rūbai margo svieto:
Silpnas kelia, tvirtas grūva;
Nebijokime vargo kieto,
Juk be jo galiūnai pūva!

Atsibus tėvynės sūnūs,
Didžią praeitį atminę;
Pagimdys vargai galiūnus,
Ugnimi uždegs krūtinę!

Koks didelis skirtumas tarp pirmojo ir šio eilėraščio Pirmajame eilėraštyje poetas nedrąsiai šliejasi prie Antano Baranuskos, o čia jis iš karto atsistoja jau sa-

vas, su savo stipriai išreikšta ideologija.

Pirmas posmas yra lyg kokia uvertiūra į girią, kuri simbolizuoja Lietuvą ir senovę. Ją laikai išgriovė.

Antrame posme įvedamas jau simbolinis vaizdas, kad tas šaltas šiaurės vėjas tą girelę išgriovė ir žmones išblaškė. Tas šaltas vėjas ir yra rusų okupacija, kuri kelte kelia iš miego.

Ir dabar jaunasis Maironis, pagautas įkvėpimo, sušunka pranašo balsu, kad "mainos rūbai margo svieto" ir t.t. Nebijokime vargo kieto, ateis pasikeitimas.

Ir poetas užbaigia labai pakiliai, kad atsibus tėvynės sūnūs, prisiminę praeitį, iš vargo užaugs galiūnai ir uždegs krūtinę.

Tai buvo didelės sukauptos jėgos naujas balsas lietuvių tautiniame atgimime ir lietuvių literatūroje. Maironio idealizmas, praeities garbinimas ir jo optimizmas kelte kėlė visus. Nuo čia, su šiuo eilėraščių ir prasideda naujoji poezijos banga, kur gražiau, meniškiau, patraukliau išsakomi tautinio atbudimo idealai, šūkių, kur pats atbudimas gauna naują dinaminę slinktį.

Eilėrašties jau parašytas gana sklandžiai, skambiai, kai to metu visa lietuviška spauda dar skurdo ir vargo, ieškodama skambesnio lietuviškesnio žodžio. Maironio

talentas tai sugebėjo apiforminti — suteikti skambumą lietuvių kalbai.

Kelias į naują poeziją

Šie abu eilėraščiai parašyti Kauno kunigų seminarijos laikais. Šią seminariją poetas lankė nuo 1884 iki 1888 metų.

Seminarijoje jis turėjo daugiau laiko, nei kiti klierikai, nes jis buvo baigęs pilną gimnaziją. Jis buvo atleistas nuo bendrinių pamokų, pvz., matematikos. Visą laiką sunaudojo skaitymui. Labiausiai skaitė lenkų romantikus: J. Kraševskio, J. Slovackio, A. Mickevičiaus kūrybą. Studijavo Lietuvos istoriją, skaitė istorikų raštus, — M. Srijkovskio, to paties Kraševskio, T. Narbuto, S. Daukanto raštus.

Seminarijoje jis rašė du dalykus, rašė Lietuvos istoriją ir poemą "Lietuva".

"Lietuvos istorija, arba aprašymai apie Lietuvos praeitį" ir buvo pirmoji jo išleistoji knyga. Ją išleido 1891 metais, pasirašyta Stanislovo Zanavyko slapyvardžiu. Ši knyga turėjo didelį pasiekimą. Daukanto istorija buvo sunkiai prieinama, dėl savo stiliaus sunkiai paskaitoma.

(Bus daugiau)

IŠKILUS LITERATŪROS VAKARAS

Viešnage Los Angeles mieste — 6

PAULIUS JURKUS

Praeitų metų gruodžio 7 ir 8 dienomis teko dalyvauti literatūros šventėje Los Angeles mieste. ten esąs Lietuvių Fronto Bičiulių sambūris rengia literatūros vakarus. Juos rengia gruodžio pradžioje. Tais renginiais nori visuomenę supažindinti su rašytojais, pagyvinti literatūrinį gyvenimą. Jau 20 metų, kaip tokius vakarus ten rengia. Šis ir buvo skirtas tai sukakčiai prisiminti.

Tokiems literatūros vakarams pasikviečia kokią vieną rašytoją iš kitur. Prie jo prisijungia vietiniai rašytojai. Taip susidaro gana įvairi programa. Šiam sukakčiam vakarui ir buvau pakviestas aš.

Prie reportažų grįžtant

Grįžęs iš tos šventės, ėmiausi rašyti platesnį reportažą apie pačią kelionę, sutiktus žmones. Tie reportažai buvo spausdinti šių metų Darbininko 3, 4, 5, 6 ir 7 numeruose.

Pirmame reportaže kaip tik ir aprašiau Liet. Fronto Bičiulių pastangas puoselėti lietuvių literatūrą, suminėjau, kiek tų vakarų buvo, kas juose dalyvavo. Antrame reportaže prisiminiau pačią kelionę lėktuvu per visą Amerikos kontinentą, trečiame aprašiau Juozo Kojelio šeimą, nes pas jį buvau sustojęs, ketvirtame aprašiau prel. Joną Kučingį, kurį teko aplankyti,

penktame aprašiau Dalilę ir Antaną Polikaitius.

Tuo ir baigėsi mano reportažų serija, nes nusilaužiau koją, patekau į ligoninę ir į kitus vargus.

Dabar po pusės metų grįžtu prisiminimuose į anas dienas, noriu dar kai ką išryškinti, pasakyti tai, ko tada neparašiau.

Sukakčinis vakaras

Gruodžio 7, šeštadienį, Šv. Kazimiero parapijos salėje buvo surengta vakarienė su specialia programa, skirta šiai 20 metų sukakčiai. Į vakarienę atsilankė apie 150 žmonių.

Programą pradėjo rengėjų vardu Edmundas Arbas atidarymo žodžiu, ryškindamas tų literatūros vakarų paskirtį.

Rašytojas Jurgis Gliuda kalbėjo tema — Į mūsų literatūros mylėtojus. Tai ir buvo 20 metų veiklos apžvalga, suminėjo, kas tuose vakaruose dalyvavo.

Poetė ir literatūros profesorė Elena Tumienė kalbėjo apie Jurgio Gliudos plačią kūrybą, jo keliamas idėjas.

Prie vakarienės stalo

Po tos įžangos buvo vakarienė, kurios valgius paruošė Genė Kudirkienė. Ji čia buvo vyriausia šeimininkė.

Buvo miela sutikti ir Genę ir Simą Kudirkus. Jie labai šiltais žodžiais prisiminė New Yorką, Kultūros Židinį, sakė, kad ten buvo jų tikrai gražios dienos. Mielai vėl grįžtu į New Yorką.

Su jais teko apkalbėti daug pažįstamų. Jiem buvo įdomu, kas dedasi Židinyje, kaip tas ar anas gyvena.

Su Simu dar sėdėjome prie to paties stalo. Tai buvo progos pasikalbėti.

Vakarienės metu sutikau senus pažįstamus: Bronių Stančiką, su kuriuo ėjau į Sedos vidurinę mokyklą, Liudą Reivydą, kuris kilęs iš tos pačios Žemaičių Kalvarijos kaip ir aš. Sutikau mielus ir brangius bičiulius dailininkus Oną ir Mykolą Paškevičius. Jie kadaise gyveno New Yorke, dalyvavo visose rengiamose parodose. Dabar prieš keletus metus išsikėlė į Los Angeles, kur gyvena jų dukra, taip pat dailininkė, drabužių, įvairių kostiumų projektuotoja.

Literatūrinė dalis

Po vakarienės buvo literatūrinė dalis. Čia savo kūrybą skaitė Rūta Kleva Vidžiūnienė, Jurgis Gliuda (Jis paskaitė Lopšinę, kurią vėliau sudainavo S. Pautienienė), Elena Tumienė, Bernardas Brazdžionis, Alė Rūta, Dalila Mackialienė paskaitė ištraukas iš mano "Juodvarnių" poemos. Pabaigoje kalbėjau ir aš, kalbėjau, kaip lietuvių tauta santykiauja su gimtuoju žodžiu.

Dainų staigmena

Programos viduryje buvo staigmena, scenoje pasirodė solistė Albina Gedminienė-Uknevičiūtė ir padainavo porą dainų. Jai akomponavo C. Metrickienė.

Literatūros vakare Los Angeles gruodžio 7, kada buvo paminėta Liet. Fronto Bičiulių rengiamų literatūros vakarų 20 metų sukaktis. Iš k. Alė Rūta, Pranas Visvydas, dr. Elena Tumienė, Paulius Jurkus, Dalila Mackialienė, solistė Albina Gedminienė (kitą dieną dainavo solistė Stasė Pautienienė), Bernardas Brazdžionis, Dana Mitkutė, Jurgis Glauda, R. K. Vidžiūnienė. Nuotr. Prano Gasparonio

Albina Gedminienė-Uknevičiūtė kadaise gyveno Woodhaven. Čia dabar gyvena jos tėvai ir brolis Algis. Gyvendama čia, ji dalyvavo visuomeniniame gyvenime ir dainuodavo vakaro programose. Dainavimą studijavo Romoje. Dabar, kai šeima paaugėjo, vėl grįžo prie dainavimo. Ji turi malonus tembro balsą, yra muzikali, jautriai suprato savo dainas ir jautriai jas atliko. Tegu ir toliau dainuoja mieloji Albina!

Literatūrinis vakaras sekmadienį

Gruodžio 8 po pamaldų toje pačioje Šv. Kazimiero salėje įvyko literatūros vakaras. Vakara pradėjo Los Angeles Liet. Fronto Bičiulių sambūrio pirmininkas Juozas Kojelis, trumpai prisimindamas praeitį ir supažindindamas su šio vakaro programa.

Apie meno kūrybą labai pakiliai kalbėjo Bernardas Brazdžionis, apžvelgė mano parašytas knygas, prisiminė ir dailės sritį. Baigė vaizdžiai paskaitydama "Smilgaitių akvarelės" romano pabaigą.

Tada teko man pačiam skaityti. Paskaitėu legendą apie "Žibintą" iš naujos knygos, kuri tuoj pasirodys. (Knyga vadinasi "Kai Vilniaus liepos žydi").

Savo eilėraščių skaitė poetas Pranas Visvydas. Jis yra intelektualas poetas, giliai įžvelgia į gyvenimą, bet vis dar nesuformuoja išleisti savo eilėraščių rinkinio.

Baigiant šią dalį, dramos aktorė Ema Dovydaitytė paskaitė mano legendą "Pirmieji gaidžiai" iš knygos "Naktis ant Vilnelės tilto". Legendą yra apie pirmąjį lietuvių tautos istoriką Simoną Daukantą.

Po pertraukos solistė Stasė Pautienienė jautriai ir maloniai atliko: Kalėdų gėlės, žodžiai Vy-tės Nemunėlio, muzika Onos Metrickienės, Gėlių žiedai, arija iš operos Dana, žodžiai Stasio Santvaro, muzika J. Gaidelio. Jai akomponavo W. Lockwood.

Tada aktorius Petras Maželis

JUBILIEJAUS RAŠYTINIS PAMINKLAS

(atkelta iš 3 psl.)

Jubiliejinis metas didelę reikmę turėjo Švento Tėvo prie lankumas lietuvių tautai; knygoje — daug apie Popiežiaus asmenį.

Romos komitetas: prel. Ladas Tulaba — pirm., nariai: prel. A. Bačkis, prel. A. Jonušas, prel. V. Mincevičius, prel. V. Kazlauskas, tėv. P. Rabikauskas, SJ, tėv. D. Petraitis, kun. F. Jucevičius, kun. M. Burba, St. Lozoraitis, klierikas E. Putrimas.

Be Romos iškilnių buvo dar platūs ir prasmingi šv. Kazimiero minėjimai: Pietų Amerikoje (Argentinoje, Brazilijoje, Urugvajuje, Venecueloje), Šiaurės Amerikoje, Australijoje, Europoje ir, taip pat, Lietuvoje.

Jungtinėse Amerikos valstijose buvo minėjimai įvairiose vietose, atkreipiant ir amerikiečių dėmesį — per radiją, televiziją, ar pakviečiant į minėjimus įtakingus žmones; svarbesni minėjimai ir komitetų vadovai: Baltimorėje — vietos ateitininkų pastangomis; Bostone — komit. pirm. V. Izbickas; Bažnytinis koncertas — prof. Jeronimo Kačinsko; Literatūros vakaras — progr. St. Santvaras, J. Kačinskas, Gita Kupčinskienė; Brocktone — komit. pirm. Eligijus Sužiedėlis.

Chicagos katedroje mišias aukojo kardinolas Bernardin, asist. trys vyskupai ir 20 kunigų. Giedoję trys chorai, K-to pirm. Saulius Kuprys. Gražus minėjimas ir M. A. Rudžių sodyboje 1984 m. rudenį.

paskaitė mano legendą "Karlo-liai" iš knygos "Naktis ant Vilnelės tilto".

Los Angeles gyvenanti poetė Danutė Mitkienė skaitė savo eilėraščių, kuriuose nemaža sąmojaus savotiško išdaigumo.

Baigiant programą, vėl kalbėjau apie literatūrinę problemą, prisiminiau poetą Vytautą Mačernį ir savo projektuojamą knygą.

Užsklandos žodį tarė Algis Raulinaitis, Liet. Fronto Bičiulių Tarybos pirmininkas, vienas iš pagrindinių šių literatūros vakarų organizatorių.

Savotiškai neįjauku papulti į tokią scenos šviesą, kai visi apie tave kalba ir skaito tavo kūrybą. Kartais norėtum net ten nebūti, bet — taip reikia, nes čia puoselėjama literatūra, supažindinama su autoriais.

Buvo tikrai įdomu pasiklausyti, kaip kiti skaito mano kūrybą. Kiekvienas prie jos priėjo individualiai, vienas išryškino tą, o kitas — visai ką kitą. Išpūdingas buvo Emos Dovydaitytės skaitymas. Ji ėjo kreščendo keliu. Viskas kilo ir kilo, kol staiga lūžo su paskutiniu sakiniu, kuriame atidengiamas visos pasakojimo herojus — Simonas Daukantas. (Bus daugiau)

AUKOS LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJAUS

minėjimo darbams remti, gautos nuo 1986.V.1 ir anksčiau.

\$3,000.00: šv. Kazimiero parapija, Sioux City, IA. klebonas kun. S. Morkūnas. (Ankščiau kun. S. Morkūnas paaugojo \$10,000.00).

\$1,000.00: dr. Linas Sidrys, Chicago, IL.

\$600.00: kun. Juozas Prunskis, Chicago, IL.

Po \$500.00: kun. Mykolas Kirkilas, Beverly Shores, IN; prel. Leon J. Peck; kun. Justinas Steponaitis, Athol, MA; Vaclovas ir Marija Valiai, Cleveland, OH; kun. Jonas Znotinas, Temple Hills, MD; Dievo Apvaizdos parapija, Southfield, MI; Diocese of Gary, IN; Diocese of Greensburg, PA; Diocese of Paterson, N.J.

\$310.00: kun. Česius Auglys, Chicago, IL.

Po \$200.00: prel. Vytautas Balčiūnas, Thompson, CT; kun. Jonas Ruokis, Putnam, CT.

Po \$100.00: kun. Albertas Abrachinskas, Brockton, MA; Antanas Alkaitis, Cleveland, OH; dr. Bronius ir Faustina Apshaga, Thompson, CT; Antanas Balčytis, Chicago, IL; kun. B. Benesevich, Indian Lake Est., FL; Antanas Diskėnas, St. Petersburg Beach, FL; dr. Albertas Drukteinis, Bedford, NH; Vytautas Gružas, N. Haledon, N.J.; Antanas Jasyus, Columbus, OH; Kanados Lietuvių kunigų vienybė, Mississauga, Ont.; Leonardas Kilikonis, Jupiter, FL; kun. Jonas Krivickas, Putnam, CT; Jonas ir Janina Mikulioniai, Sterling Hts., MI; kun. Juozas Panavas, Kouts, IN; Kazys Pabedinkas, Chicago, IL; Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga, Agoura, CA; Antanina Reivytis, Juno Beach, FL; kun. Paul Sabulis, Waterbury, CT; kun. Kazimieras Senkus, Stuttgart, Vokietija; Bronius K. Tatarūnas, Redford, MI; kun. Kazimieras Toliušis, Carlinsville, IL; Vincas Tuskenis, Palm Springs, CA.

Po \$50.00: G. A. Balbata, Lake Park, FL; Charles Baltrukonis, Philadelphia, PA; Kostas ir Karolina Bružai, Homewood, IL; Kazys ir Filomena Černiai, Chicago, IL; E. Diminskienė, Chicago, IL; Algimantas Druoseikis, Rochester, N.Y.; Juozas ir dr. Leonina Gedraičiai, E. Northport, N.Y.; Pranas ir Marytė Grušai, Agoura, CA; Petras Juška, Hohokus, N.J.; Gediminas Klimas, Little Falls, N.J.; kun. Rapolas Krasauskas, Putnam, CT; Antanas ir Ona Matuliai, Plattsburg, N.Y.; dr. Bronius ir Genė Mickevičiai, Rochester, MA; Juozas Mika, Redford, MI; Antanas ir Dalilė Polikaitiai, Westlake Village, CA; Pom-

pano Beach lietuviai, FL; Pranciškus Kravkus, Chicago, IL; Aleksandras ir Genovaitė Radžiai, Baltimore, MD; dr. Kazimieras ir dr. Aldona Rimkus, Chicago, IL; Jonas Šepetyš, Farmington Hills, MI; Stasys ir Milda Tamulioniai, Western Springs, IL; Juozas Vaineikis, Chicago, IL; J. R. ir Elena Valiūnai, Hampton, N.Y.; Adomas Viliušis, Chicago, IL; Marija Vilutienė, Beverly Shores, IN; Juozas ir Ona Vitėnai, Oxon Hill, MD.

Po \$40.00: Aloyzas ir Gražutė Siručiai, Santa Monica, CA; kun. J. Vilutis, Frankfort, IL.

Po \$30.00: A. Aleksandravičius, Justice, IL; J. Gramas, Oak Lawn, IL; Irena Kairytė, Chicago, IL; dr. Juozas Kriauciūnas, Putnam, CT.

Po \$25.00: ALRK Moterų s-gos 15-ta kuopa, Brockton, MA; kun. Pranas Baltrunas, Drain, OR; dr. Henrikas Brazaitis, Willoughby, OH; Danutė Domkus, Los Angeles, CA; Stasys ir Erna Garliauskai, Manchester, MI; kun. Jonas Gasiūnas, St. Petersburg, FL; K. ir E. Gimžauskai, St. Petersburg Beach, FL; kun. Edward Gradek, New Haven, CT; Kazė Jameikienė, Rockford, IL; Elena Jasaitienė, Des Plaines, IL; kun. Francis Kelpšas, Chicago, IL; Viktoras ir Sofija Klevai, Richmond Hill, N.Y.; Jonas Kuncas, Export, PA; Motiejus Kvedaras, Chicago, IL; Ona Matušaitienė, Worcester, MA; Albertas ir Elena Misiūnai, Detroit, MI; Marija Noreikienė, Putnam, CT; Adolfas Paleckis, St. Petersburg, FL; Bronius ir Eleonora Paliulioniai, Cicero, IL; Marija Paliulionis, Worcester, MA; Charles Pechulis, Chellmsford, MA; Jonas Radas, Livonia, MI; dr. Jonas Reinys, Oak Lawn, IL; Elžbieta Ribokienė, Brockton, MA; Vitas ir Jurina Rugieniai, Livonia, MI; Ona Ščiukaitė, Chicago, IL; Jonas Siaurusaitis, Baltimore, MD; Albertas ir Irena Sušinskai, Cleveland, OH; dr. Antanas Sužiedėlis, Washington, DC; Mečys ir Irena Šilkaičiai, Palos Hills, IL; Veronika Širmulienė, Chicago, IL; A. Šuopienė, Chicago, IL; Jonas Švedas, Cicero, IL; Danutė Uogintienė, Waterbury, CT; Rožė Vaičiūnienė, Warrensville, OH; Domicelė Vizgirdienė, Aurora, IL; Vitenis ir Vita Vilka, Tujunga, CA; Antanas Zailskas, Cicero, IL; Jonas ir Juzė Žebrauskai, Chicago, IL; J. ir V. Žukauskai, Chicago, IL.

Po \$20.00: Aldona Aistienė, Temple Hill, MD; Vytautas ir Vilija Anriušaičiai, Richmond Hts., OH; Kazys ir Jadvyga Barūnai, Ormand

Beach, FL; Kazimieras ir Sofija Beigos, Chicago, IL; Julius Botyrius, Ridgewood, N.Y.; Jurgis Janušaitis, Port Orange, FL; kun. Pranas Jokūbaitis, Chicago, IL; Wenceslaus ir Frances Kamantauskai, Norwood, MA; M. Kapačinskis, Chicago, IL; Kazys Katilius, Villa Park, IL; kun. R. Krasauskas, Putnam, CT; Val ir Aldona Martis, Chicago, IL; Veronika Pausa, Wallington, CT; Margaret Petrikas, St. Petersburg, FL; Ona Pranckevičiūtė, Chicago, IL; Henry ir Judith Prask, Gaithersburg, MD; Feliksas Putrius, Palos Hts., IL; Joana Račilionė, Cleveland, OH; Kazys ir Rožė Rožanskai, Dearborn Hts., MI; J. Reklaitis, West Lafayette, IN; Kazys Rimas, Chicago, IL; Andrew Rozger, Pittsburgh, PA; V. Samatauskas, Miami, FL; Petras Skėrys, Chicago, IL; Antanas Stankus, Stuart, FL; Feliksas Valaitis, Chicago, IL; Marija Žigaitienė, St. Petersburg Beach, FL.

Po \$15.00: Rimantas ir Aušra Babickai, Richmond Hills, OH; Adomas Jansas, Chicago, IL; Gražina Jasinskas, So. Pasadena, FL; Simas Jokūbaitis, Chicago, IL; Ona Kovas, Omaha, NE; Alfonsas ir Antanina Leparskai, Warren, MI; kun. Leo Lumas, Gallup, NM; Vladas ir J. Petruskai, No. Chicago, IL; Charles W. Popell, El Cajon, CA; Juozas ir Jadvyga Tamaševičiai, Chicago, IL; Alfonsas Urbelis, Richmond Hill, N.Y.; kun. K. Ruibys, Daytona Beach, FL.

\$12.00: Stasys ir Danutė Baliai, Grand Rapids, MI.

Po \$10.00: Aldona Andriūšienė, Dorchester, MA; Viktoras Aras, Omaha, NE; kun. Thomas I. Balys, Munster, IN; Viktoras Balkaitis, Omaha, NE; Aldona Baltch-Graurokas, Menands, N.Y.; Vincas Bartuška, Willoughby Hills, OH; A. Brazdžiūnas, Palos Park, IL; Ignas Baudžiulis, Los Angeles, CA; Bronius ir Stasė Bobeliai, Woodhaven, N.Y.; Stasė Bublėnė, Birmingham, MI; Irena Barzdukienė, Chicago, IL; Rita Bureikienė, Glendale, CA; Antanina Cejauskas, Omaha, NE; A. Dami-jonaitė, Naperville, IL; Antanas Gailiūšis, Philadelphia, PA; Valerija Gamžinskis, Buffalo, N.Y. Emilija Gaškinė, Chicago, IL; Loretta Giržaitis, St. Paul, MN; Zigmantas Grybinas, O'Fallon, IL; Jadvyga Grigas, Cos Cob, CT; Antanas ir Jadvyga Griniai, Detroit, MI; Liucija Jankauskaitė, Brooklyn, N.Y.; Antanina Juškevičienė, Brockton, MA; Vytautas Keršulis, El Paso, TX; Magdalena Kudirkienė, Waterbury, CT; Balys ir Elena Kundrotai, Quaker Hill, CT; Šarūnas ir Linda Landys, Solona, CA; Juozė Lapsienė, Dedham, MA; Stasys Lazdinis, Euclid, OH; K. ir M. Linkus, Miami Beach, FL; Birutė Martinkienė, S. Boston, MA; Petras

Matulionis, Hot Springs, Ark.; Vladas ir Marcelė Matulioniai, Cleveland, OH; Justas ir Kosta Mašiotoi, Lemont, IL; Valentinas ir Regina Meliniai, Matawan, N.J.; Kazys Mereckis, St. Petersburg Beach, FL; dr. Vytautas ir Genovaitė Musonai, Oak Lawn, IL; Antanas Musteikis, Detroit, MI; Gražina Musteikienė, Chicago, IL; Alfonsas ir Bronė Nakatavičiai, Fishkill, N.Y.; Jonas ir Elžbieta Navikai, E. Hartford, CT; Petras Norkaitis, Chicago, IL; Julia Palaitis, Philadelphia, PA; Antanas Paskočimas, Lemont, IL; Juozas Paskočimas, Bethol Park, IL; Jadvyga Povilaitienė, Omaha, NE; Marija Polteraitienė, Detroit, MI; Valentinas ir Ona Račiūnai, Chicago, IL; Pranas ir Eugenija Račkauskai, Dorchester, MA; Jonas Ramanauskas, Metuchen, N.J.; Julius ir Kotryna Rukai, Omaha, NE; Jonas Ruzgys, Anaheim, CA; kun. R. Skėrys, Jurgis ir Veronika Skleriai, Hot Springs, Ark.; Jonas ir Elena Skladaičiai, Philadelphia, PA; Juozas Skomantas, Beverly Shores, IN; Ada Skučienė, West Palm Beach, FL; Jonas Smalstys, Lockport, IL; Aleksis Smilga, Chicago, IL; Albertas Stočkus, Chicago, IL; Kazys Šakys, Glendale, CA; Jonas ir Laima Šalčiai, Arlington Hts., IL; H. P. Šapalas, Lemont, IL; Jonas ir Emilija Šauliai, Branford, CT; Rita Shevokas, New Philadelphia, PA; Aleksandras ir Bronė Šimkai, Los Angeles, CA; D. ir L. Shlikas, Dolton, IL; Juozas ir Petronelė Tamašauskai, Putnam, CT; dr. Vytautas ir dr. Aldona Tauras, Chicago, IL; Stasė Taučytė, Waukegan, IL; Margarita Thomas, Morgantown, N.Y.; Kazys ir Stasė Urbšaičiai, St. Petersburg Beach, FL; Vincas ir Elena Vasiliauskai, Chicago, IL; Balys Vyliaudas, Union, N.J.; kun. Joseph A. Zube, Peoria, IL; Walter Židžiūnas, Centerville, MA.

Už aukas visiems labai nuosirdžiai dėkojame. Dėkojame taip pat visiems, kurie rengias aukoti, nes krikščionybės vertybėmis visi naudojames, o švėsdami jubilieju turime nepakartojamą progą ir ok. Lietuvai daug padėti. Darbų užsi-mota daug, ir jiems atlikti numatytas didelis biudžetas. Čekius prašome rašyti Lietuvos krikščionybės jubiliejus arba Lithuanian Christianity Jubilee, Inc., vardu ir siųsti: Br. Polikaitis, 7218 So. Fairfield, Chicago, IL 60629. Visos aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių.

Jonas Kavaliūnas, vykdomojo komiteto pirmininkas

Kun. Viktoras Dabušis, lėšų telkimo vadovas

Br. Polikaitis, išdininkas

“PERKŪNO” KONCERTAS

Kiekvienais metais, užbaigiant choro darbo sezoną, New Yorko ir apylinkių lietuviams pateikiamas koncertas. Ši “Perkūno” choro tradicija išlaikyta jau 22 metai.

Šiomet toks choro renginys — šventė įvyko birželio 7 Kultūros Židinyje. Atsilankė gana daug dainos mylėtojų, choro rėmėjų bei draugų.

Choro vadovas muz. Viktoras Ralys apgalvotai sudarė koncerto repertuarą. Čia vyravo lietuvių kompozitorių kūriniai. Dėl pavairinimo prijungti keturi kūriniai iš programinės muzikos krypties, kur vokalo ar instrumento garsais kūrėjas mėgina atvaizduoti kokį gamtos bei žmogaus gyvenimo apraišką įvyki.

Pačio koncerto pradžioje suvaidintas kariško pobūdžio vaizdelis. Scenos uždangą atidarius, pasirodė vyrai prie degančio laužo ir dainavo kovingos nuotikos kariškų dainų pynę. Dainas jungė aktorius Vitalio Žukausko citatos, specialiai tam vaizdeliui jo paties parašytos. Viskas praėjo labai sklandžiai nenutrūkstamu srautu. Vienoje vietoje V. Alksniniui teko solo partija. Gražios spalvos sultingas jo bas-baritono balsas visus žavėjo.

Tolimesnėje programos dalyje choras atliko J. Stankūno — Pavarario vakaras. Kūrinys bent mintimis klausytojus nukėlė į gimtinės žydinčius laukus, sodus, gaivinančią gamtą. Panašūs kūriniai buvo P. Sližio — Gimtinės beržai, L. Abariaus — Kai žvilga ežerai, J. Bačinsko — Mes du broliai du du du (Naktigonės daina). Ne vienas gal teko Lietuvoje arklis nakčia ganyti. Kad miegas neimtų, dainuodavo specialias dainas.

Šioje dalyje keturios mūsų autorių dainos yra idiliškos lyrinio stiliaus, maži lietuviškos gamtos peizažai. Jas choras atliko labai gerai. Čia buvo dar pridėta St. Moniuškos — Patarimas. Jis ilgai gyveno Vilniuje ir mėgino kurti lietuviškais motyvais. Prijungtas ir F. Mendelssohn klasikinis kūrinys — Medžiotojo atsisveikinimas.

Po pertraukos aktorius Vitalis Žukauskas iš savo “šposų skrynėlės” publikai pateikė gardaus humoro iš aktualaus gyvenimo raidos. Jį žmonės mėgsta, nes jis turi talentą juos užvaldyti. Po kiekvieno jo pasakymo sakinio salėje nuaidi juoko banga. V. Žukauskas savo išradimais monologais jau 30 metų su viršum linksmina renginių lankytojus.

Antrą programos dalį choras pradėjo su E. Gailevičiaus Ramovėnų maršu, kuris yra tranšus, žyguojančių kariškių tempo. Kitas numeris buvo H. Veito — Vabalas ir gėlė. Suknesnio žanro kūrinys, dar sunkiai jį įsigyventi. Tačiau dainininkai jį apvaldė pasigėrėtinai.

Toliau buvo atliktos trys lietu-

vių kompozitorių dainos: A. Raudonikio — Tu neužmiršk geriausio draugo, B. Gorbulskio — Jūra svajonių pilna ir V. Telksnio — Du žiedai. Kūriniai puikiai atlikti, dainos turinio dvasioje su vidiniu jausmu.

Koncerto programa baigta su E. Lecuona — Malaguena. Tai nemažo kalibro muzikos kūrinys, reikalaujantis gero atlikimo. Patarčiau ateityje tokios apy-sunkės, platesnės dimensijos kompozicijos nedėti į pačią pabaigą. Visada bus tam tikra rizika atlikimo klausime. Paprastai choras po ilgokos programos būna kiek pavargęs ir nuovargis atsiliepią į dainavimą.

Po paskutinio numerio publika prapliupo ploti ir išprašė padainuoti dar porą dainų.

Prie pianino buvo pianistas William Smiddy.

Koncerto pradžioje ir pabaigoje žodį tarė choro pirmininkas St. Karmazinas. Padėkojo publikai už atsilankymą ir pranešė tolimesnį vakaro eigą. Čia tuoj buvo sustatyti stalai, prie kurių choro nariai, jų šeimos ir klausytojai galėjo pasivašinti ir pabendrauti.

Choristų graži apranga ir laikysena scenoje publikai paliko puikų įspūdį. Pavyzdingas paklusnumas dirigentui ritminiuose bei garsiniuose niuansuose. Balsai niveliavo, švariai intonavo. Eiliniai chorai, kada forte perstipriai rėkia, paauskština ir priešingai, tyloje dalyje žemina. Žinoma, čia priklauso nuo choro vedėjo.

Kvalifikuotas muzikos chorvedyboje moka paruošti chorą ne

rėkti, o dainuoti ir visose situacijose išlaikyti toną. Tokį komplimentą drąsiai galima duoti V. Raliui, kuris penkerių metų laikotarpyje chorą pakėlė į aukštą meninį lygį, padarė stipriu, visai rimtu, drausmingu dainos meno vienetu ir jau kas kart dažniau dainuoja amerikiečių visuomenės tarpe. Garbingai reprezentuoja lietuvius.

Čia verta pažymėti, kad tenorų eilėse yra dr. Br. Svogūnas, turintis stiprų, gražų falseto balsą, kurį pavartoja aukštose piano frazėse. Žemose dainų partijose pasižymi inž. P. Tutinas, apdovanotas sodriu, malonaus boso tembro balsu. Jis gražiai, lengvai ima žemosios oktavos G, F, E flat. Baritonų gretose V. Alksniniis yra vidurinėje klasėje stipri atrama. Tokie choro narių galimūmams didina jo pajėgumą, gražina sąskambio kokybę.

Nepaisant, kad kai kurios dainos jau keletą kartų girdėtos, šiame koncerte jos buvo atliktos atšviežinto meno apraiškoje. Lietuviškos dainos interpretacijoje V. Ralys yra padaręs pažangą. Yra gerai susipažinęs su lietuvių dainos menu, pažįsta liaudies dainos būdą. Jo paruoštas choras mūsų dainas dainuoja su persunkta lietuviško autentiškumo dvasia.

Sveikiname jauną energingą muziką Viktorą Ralį, kuris taip rūpestingai dirba lietuviškos muzikos, dainos meno dirvoje. Sveikiname Brooklyno šaunius vyrus, kurių dauguma nuo 1963 m. uoliai lanko repetitijas, rizikuodami net savo gyvybę. Tikimės, kad ir toliau dar skambės lietuviška daina šioje padangėje.

Juozas Stankūnas

LOS ANGELES, CALIF.

Lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimas

Šv. Kazimiero lituanistinė šešt. mokykla mokslo metus užbaigė gegužės 31. Iškilmės prasidėjo Šv. Kazimiero par. bažnyčioje, kurioje mišias aukovo ir pamokslą pasakė prel. dr. V. Bartuška. Iš čia visi nuėjo į parapijos salę mokslo metų užbaigimui. Įžangos žodį tarė mokyklos direktorius J. Pupius, pakviesdamas prie garbės stalo generalinį garbės konsulą V. Čekanauską, kleboną kun. dr. A. Olšauską, Švietimo Tarybos atstovą I. Medžiuką, buvusį mokyklos direktorių V. Pažūrą, mokyt. A. Nelsienę, mokyt. L. Jarašūniene. Prie atskiro stalo pakviesti baigė šiemet šios mokyklos 12 metų kursą: Auris Jarašūnas, Andrytė Giedraitytė, Kęstutis Gorodeckas, Undinė Mulokaitė, Inga Nelsaitė ir Tauras Radvenis.

Tolimesnei programai vadovavo vicedirektorė M. Sandanavičiūtė-Newsom. Svečiai pasveikino susirinkusius, o buvęs direkt. V. Pažūra dar įteikė 100 dol. čekį į a u n a m mokyto-

jui, vykstančiam į lituanistinius kursus, inspekt. I. Medžiukas, vienas iš Lietuvių kredito kooperatyvo direktorių, įteikė šio kooperatyvo paramą 150 dol. čekį lituanistiniam švietimui.

Išdalinus atestatus, abiturientų vardu atsisveikino A. Jarašūnas, o pasilikusių mokykloje vardu — 11 skyr. mokinė V. Žemaitytė. Mokiniais pažymėjimus, įvairius atžymėjimus ir dovanas įteikė: darželio —/ G. Palubinskaitė, I skyr. — A. Kudirkienė, II skyr. — V. Nelsienė, IV skyr. — A. Nelsienė, V ir VI skyr. — G. Plukienė, VII skyr. — O. Razutienė, II grupės — L. Jarašūnienė, III grupės — M. Sandanavičiūtė - Newsom.

Atsisveikinta su pasitraukiančiomis mokytojomis — L. Jarašūniene, A. Nelsiene ir knygnevedė S. Gorodeckiene. (Pasitraukia ir mokyt. dr. J. Avižienienė, bet ji į mokslo metų užbaigimą negalėjo atvykti). Pasitraukiančioms buvo įteiktos dovanos, atžymint jų vertingus darbus. Vykstančiai į lituanistinius kursus jaunai mokytojai G. Radvenytei mokyklos direktorius įteikė paramos čekį. Iškilmės buvo baigtos Lietuvos himnu, o vėliau buvo tėvų komiteto, kurio pirmininku yra V. Dūda, paruoštos vaišės.

Šia proga pažymėtina, kad Šv. Kazimiero parapijos mokykloje lituanistinę klasę, kuriai vadovauja O. Razutienė, baigė ir išlaikė sėkmingai egzaminus 8-nių skyrių pažymėjimus gavo: Nida Paplauskaitė ir Eriks Franken. Ig. M.

— Juzė Jokubėnienė šių metų pradžioje iš Los Angeles ir apylinkės lietuvių Vasario 16 gimnazijai surinko 2053 dol. Šią sumą sudėjo šimtas aukotojų. Pinigai per Balą pasiųsti gimnazijai.

— 1986 m. Š.A. Pabaltiečių Individualinės lauko teniso pirmenybės įvykis rugpjūčio 9 - 10 Oakland University, Rochester, Mich. (Detroito priemiestis).

PAVERGTŪJŲ EUROPOS TAUTŲ DELEGACIJA BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

Besiantinančios Pavergtųjų tautų savaitės proga Pavergtųjų Europos tautų seimo delegacija birželio 13 lankėsi Baltuosiuose Rūmuose, Valstybės departamente ir Senate. Delegacijai vadovavo naujasis Pavergtųjų Europos tautų seimo pirmininkas vengras adv. Laszlo Varga, iš lietuvių dalyvavo prof. dr. Bronius Nemickas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas.

Delegaciją priėmė Baltuosiuose Rūmuose Saugumo tarybos Sovietų ir Rytų Europos reikalų direktorius Paula Dobrianski, Valstybės Departamente — valstybės sekretoriaus pavaduotojas Europos reikalams Mark Palmer ir Senate — Užsienio reikalų komiteto pirmininko senatoriaus Lugar padėjėja dr. Karol Hansen.

Delegacija prašė, kad Prezidentas Pavergtųjų tautų savaitės proga išleistų specialų atsišaukimą, atvirtai pasisakantį už pavergtųjų Europos tautų laisvę ir valstybinę nepriklausomybę. Šis prašymas buvo palankiai sutiktas. Taip pat prašė veikti Prezidentą, kad, tariantis su Gorba-

čiovu, būtų reikalaujam įvykdyti Jaltos susitarimus: gražinti pavergtosioms Europos tautoms laisvę ir valstybinę nepriklausomybę, padaryti galą sovietiniam kolonializmui. Šiuo reikalu buvo įteiktas atitinkamas memorandumas.

Be to, delegacijos nariai atvirtoje atmosferoje pasikeitė mintimis su aukštaisiais Amerikos pareigūnais apie pastarojo metodo kraštų spaudimą ir paskutinius įvykius. Šia proga dr. Br. Namickas, be kitų dalykų, atkreipė Valstybės Departamento sekretoriaus pavaduotojo dėmesį į Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo komisijos veiklos apžvalginius reportus, kurie Pabaltijo valstybių įvykius aprašo S o v i e t ų Sąjungos kontekste. Sekretoriaus pavaduotojas šiuo faktu susidomėjo.

Pavergtųjų Europos Tautų seimą sudaro šios Sovietų Sąjungos pavergtos valstybės: Albanija, Bulgarija, Čechoslovakija, Estija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Rumunija ir Vengrija.

Bronius Bieliukas

Šiomet liepos 27 įvyks 40-toji lietuvių šventė Nekalto Marijos Prasidėjimo seserų sodyboje Putname. Pernai dalyvavo ir šiemet dalyvaus vyskupas Paulius Baltakis, OFM. Šiomet bus paminėta 50 metų sukaktis, kaip seserys atvyko į Ameriką.

LIEPOS 27 D., SEKMADIENI,
N. PR. MARIJOS SESERŲ
VIENUOLYNO SODYBOJE
PUTNAM, CONN.,
**METINIS
PIKNIKAS—**
LIETUVIŲ DIENA
11 val. mišios, pamokslas,
procesija
12 val. pletūs, pramogos
3 val. popiet — Nerlingos
mergalėlių stovyklos programa
Atvykite pabendrauti, pasidžiaugti
Pasikvieskite ir savo draugus

INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros

1986 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ:
RUTA PAUPERAS, Mgr.

KELIONE NR. 5 iš Niujorko	rugsėjo 12 d. iki rugsėjo 26 d. \$1,685.00
KELIONĖ NR. 7 iš Niujorko	gruodžio 20 d. iki sausio 3 d. 1987 \$1,471.00

Kelionių maršrutas: 1 diena Maskvoje, 11 dienų Lietuvoje, 2 dienos Helsinkyje

(Nakvojant dviese kambaryje), įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą, operos, teatro arba baletu bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Kelionė nr. 7 suderinta su grandijosiū Naujų metų sutikimo baliumi. Tarpininkaujame perkantiems automobilius (Automobilių kainos: Volga GAZ 24-10 — 5,600 rb. VAZ 2107 — 4,470 rb. VAZ 2106 — 4,130 rb. VAZ 21003 — 3,900 rb. VAZ 21013 — 3,360 rb.), kooperatinius butus, padedame sutvarkyti dokumentus iškvietimams. Informacijų ir visais kelionių reikalais kreiptis į:

**G. T. INTERNATIONAL, INC. P.O. BOX 29163
CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA, TELEFONAI:
(312) 471-1700 arba 471-1702.
Skrendame erdviais “FINNAIR” lėktuvais**

— Vysk. Anas Trakis, evangelikų liuteronų vyskupas, Chicago Teviškės parapijos steigėjas ir klebonas, staiga mirė birželio 22 naktį. Velionis buvo gimęs 1912 birželio 2 Kuršelių kaime, Klaipėdos apskrity. Jis buvo septintasis vaikas iš trylikos vaikų. Baigęs Vytauto D. gimnaziją Klaipėdoje, Vytauto D. Universitete studijavo evangelikų teologijos ir humanitarinius mokslus. Bazelio universitete studijavo teologiją ir filosofiją. Kunigu ordinuotas 1940 liepos 28. Patarndavo lietuviams evangelikams įvairiose kolonijose. 1984 buvo ordinuotas vyskupu.

— Generolas Vladas Mieželis, paskutinis nepriklausomas Lietuvos brigados generolas, mirė birželio 4 Sun City, Arizonoje. Buvo baigęs Kauro mokyklą ir teisių fakultetą. Tarnavo Lietuvos kariuomenės teisme įvairiose pareigose ir galiausiai kariniu teisėju Vyriausiam Tribunale. Okupacijų metu buvo Apeliacinių rūmų teisėju. Išėivijoje dalyvavo visuomeninėje veikloje. Buvo spaudos ir Lietuvių Enciklopedijos bendradarbis. Nuliūdime liko žmona Ona, sūnūs Raimundas ir Aras.

— Kun. J. Arnausko, S.J., Aušros Vartų parapijos Montrealyje, Kanadoje, klebono pagerbtuvės jo 70 metų amžiaus proga įvyko birželio 1. Sukaktuvininką sveikino daug vietos organizacijų ir draugijų. Buvo ir meninė programa.

— Mokytoju, tėvų ir jaunimo studijų savaitė bus rugpjūčio 17 - 24 Dainavoje. Jau laikas registruotis pas vadovą J. Masilionį tel. 312 585-2629 arba laišku: 4632 S. Keating Ave., Chicago, IL 60632.

— “Dux Magnus”, naujai perkurtos kompozitoriaus Dariaus Lapinsko operos, spektaklis įvyko gegužės 31 Civic teatre Chicagoje. Dekoracijos A. Sutkuvienės, Režisūra D. Lapinsko Programą paruošė Juozas Kreivėnas — angliškai. Baletu choreografija — Trina Collins, Operoj dalyvavo 5 lietuviai ir 12 amerikiečių. Opera atlikta angli kalba, palydint 14 muzikos instrumentų orkestru.

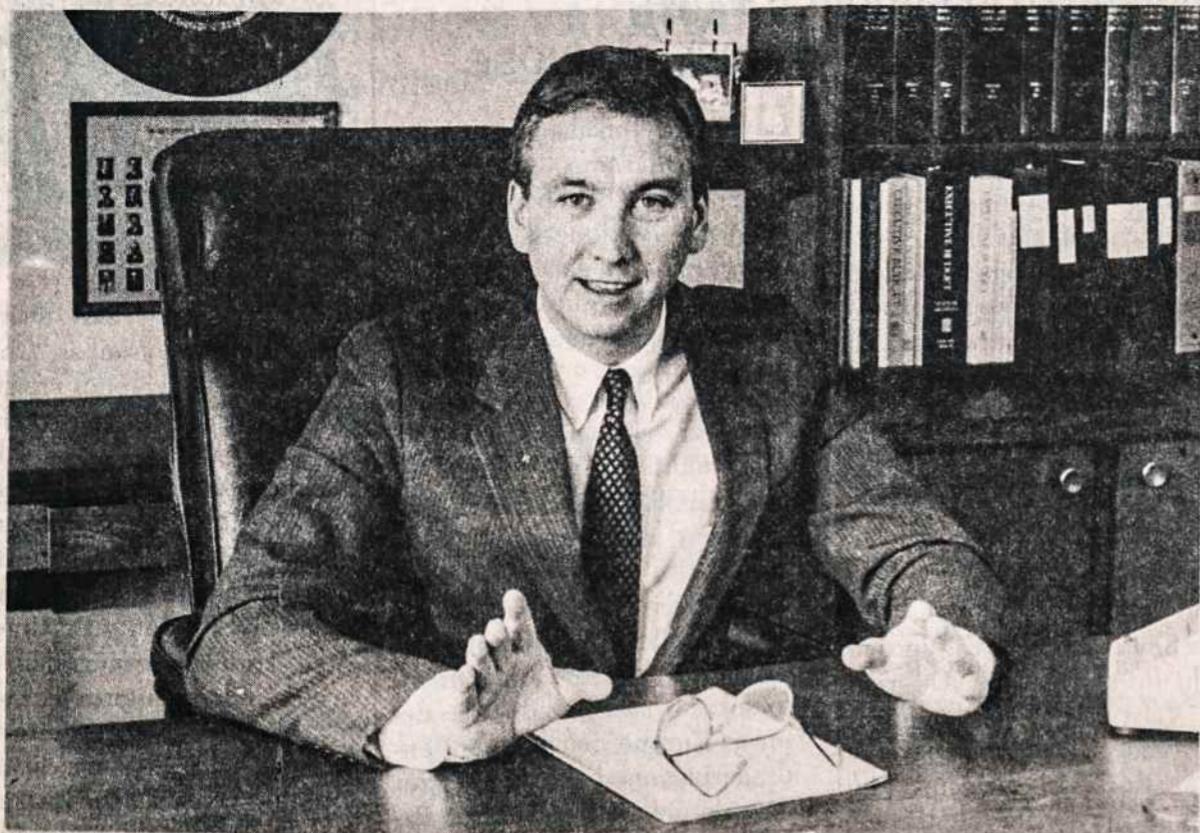
— Americans for Due Process praneša, kad adv. Povilo Žumbakio knygos “Soviet Evidence in No. American Courts” pirmoji laida yra išsibagusi. Šios laidos antras spausdinimas yra baigiamas ir bus baigtas poros savaitė bėgyje. Norintieji užsisakyti knygų prašom kreiptis į Americans for Due Process P.O. Box 85, Woodhaven, N.Y. 11421. Taip pat šį knygą yra baigiama ruošti spausdinimo darbams Kanadoje. Ten ją leis ukrainiečiai kartu su jungtinių įvairių tautų komitetu. Pageidavimai šiai knygai yra pradėję ateiti ir iš Australijos, kur pastaruoju metu yra vykdoma akcija ten įsteigti panašią į OSI įstaigą.

— Baltimore, Md., lietuvių radijo valandėlė dabar perduodama sekmadienių rytais 10:30 val. per stotį WBMD 750 AM.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. Kidolis, Cicero, Ill., O. Andrius, Los Angeles, Calif., I. Sniečkus, Providence, R. I., Ed. J. Zawistowski, Columbus, Ohio. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 12 dol. Atnaujinant — visiems 15 dol. metams.

Prie Neringos stovyklos lentos stovi Liucija Maciūnienė su vienerių metų sūneliu Jonuku. Jie dalyvavo šeimos stovykloje Neringoje. Stovykla sudaro progą lietuviškoms šeimoms praleisti dienas lietuviškoje, krikščioniškoje aplinkoje, pasidalinti savo patyrimais ir rūpesčiais. Šiomet tokia stovykla bus nuo liepos 27 iki rugpjūčio 2. Registruotis galima adresu: G. J. Banaičiai, 2 Flintlocke Ln., Canton, MA 02021. Tel. 617 828 - 9588. Ten galima gauti ir įvairių informacijų.

Saulius Anužis, kandidatas į Michigano valstijos atstovų rūmus. Pirmieji rinkimai vyks rugpjūčio 5.

PASKUTINIOJO KARO ŽAIZDOS

Rusijos rašytojo Levo Tolstojaus giminaitis Nikolai Tolstoj neseniai parašė knygą "The Minister and the Massacre" (Ministeris ir žudynės) kur tvirtina, kad už prievartinę Rusijos piliečių gražinimą į Sov. Sąjungą 2-jo Pasaulinio karo pabaigoje yra atsakingas Britanijos pareigūnas, o vėliau jos ministeris pirmininkas Harold Macmillan, kuris, nepaisydamas aukštų JAV ir Britanijos vadų patvarkymų neišduoti Sov. Sąjungai iš jos pabėgusių žmonių jų neištardžius, susitaręs su Britanijos V-to korpo vadu gen. Charles Keightly, prievarta išdavė Sov. Sąjungai be jokio apklausinėjimo tūkstančius kazokų, kurių daugelis sovietų buvo nužudyti ar dingę nežinia kur.

Autorius tvirtina, kad tokio pat būdu Sov. Sąjungai ir Jugoslavijos komunistinei valdžiai 1945 m. gegužės 1 buvo išduota 70,000 žmonių, jiems pasidavus britų kariams į nelaisvę prie Austrijos sienos. Jų tarpe buvo

30,000 serbų, slovėnų ir kroatų, kovojusių prieš Jugoslavijos diktatorių Tito, ir 40,000 kazokų ir jų šeimų narių. 11,000 kazokų buvo tarnavę Hitlerio armijoje, kurių tarpe buvo ir 3000 kazokų, pabėgusių iš Rusijos po 1917 m. revoliucijos ir niekada nebuvousių sovietų piliečiais. Jų išdavimu autorius kaltina tik vieną Harold Macmillan, bet išdavimo motyvai yra nežinomi.

Macmillan šeimos narys baronas Macmillan autorių kaltina neteisybės skelbimu, nes dėl išdavimo esą kalti Jaltos susitarimus pasirašę asmenys. 1945 m. rugpjūčio mėn. sąjungininkų memorandumas tvirtina, kad prievarta repatriuoti nenorinčius grįžti sovietų piliečius esanti tarpvalstybinio susitarimo vykdymo pareiga. Britanijoje dėlto kilo gana didelė audra ir buvo reikalaujama prarasti tarydymą, bet nemanoma, kad dėl chaotiškų to meto priežasčių teisybė gali būti surasta.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Šventojo Kazimiero Penkšimtis — jubiliejinis leidinys su daugybe iliustracijų iš minėjimų Vatikane, Amerikoje ir kitose lietuvių kolonijose, 478 psl. Irišta į kietus viršelius. Redaguavo B. Raugas. Kaina 15 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
KASA
LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION
Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburge, Detroite
Aktyvas: 55 milijonai dolerių.

KASOJE gaunamos paskolos, reguliarios santaupos, IRA ir kiti pelningi sertifikatai.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti bankai.
KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.
Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma telrautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

"Bridges" — tai Lietuvių Bendruomenės leidžiamas mėnesinis žurnalas anglų kalba. Žurnalas jau leidžiamas dešimt metų ir lietuviškai neskaitytųjų asmenis informuoja apie lietuviškus reikalus okupuotoje Lietuvoje ir išeivijoje. Žurnalų redaguoja Demie Jonaitienė. Metinė prenumerata tik 7 dol. Užsakymus siųsti adresu: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Tai labai graži dovana įvairioms progoms lietuviškai neskaitytųjų draugams ir pažįstamiems.

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJINIS MEDALIS

Lietuvos Krikščionybės 600 m. jubiliejaus išvakarėse kviečiame įsigyti puikų SUKAKTUVINĮ MEDALĮ, kuris vėizduoja Lietuvos Krikščionybės tris etapus su gražiomis detalėmis...

- **Pirmoji pusė** vaizduoja Lietuvos valdovus MINDAUGĄ, JOGAILĄ, VYTAUTĄ, skydo fone pabrėžiant valdovų pasiryžimą įvesti krikščionybę Lietuvoje.
- **Antrąją pusę** dominuoja centrinis kryžius. Už jo Vilniaus katedra ir varpinė simbolizuoja tikėjimo įsitvirtinimą Lietuvoje.
- Medalis suprojektuotas ir nukaltas giliame reliefje žymaus skulptoriaus VYTAUTO KAŠUBOS.
- **KALDINIMAS:**
3 colių skersmens, bronzinis antikino pobūdžio, taip pat pasidabruotas ir paausuotas. (Bus apie š.m. liepos mėn.)
1½ colių skersmens, gryno sidabro (.999) ir bronzos. (Bus apie š.m. rugsėjo mėn.)

YPATINGOS LENGVATOS tiems, kurie užsisako ir užsimoka už medalius prieš medalių pasirodymą rinkoje.

KAINOS: 3 colių medalis	(iki š.m. liepos 1 d.)	(po liepos 1 d.)
Antikinis bronzos	\$25.00	\$30.00
Paausuotas	\$30.00	\$35.00
Pasidabruotas	\$35.00	\$40.00
1½ colių medalis (iki š.m. rugsėjo 1 d.)		(po rugsėjo 1 d.)
Gryno (.999) sidabro	\$45.00	\$50.00
Bronzos	\$15.00	\$15.00

UŽSAKYMUS SIŪSTI:
Mrs. Loretta I. Stukas
234 Sunlit Dr., Watchung, NJ 07060

Pridėkite pašto išlaidoms: \$2.00 prie kiekvieno 3 col. medaliai \$1.00 prie kiekvieno 1½ col. medaliai

Čekiai išrašomi: LITHUANIAN CHRISTIANITY JUBILEE, INC.
IŠ ANKSTO DĖKOJAME

Atvirukai ir laiškam popieris įvairiom progom.

KLAUSYK™ DESIGNS

385 Elliot Street Echo Bridge Office Park
Newton Upper Falls, MA 02164

PLEASE SEND ME ORDERING INFORMATION

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas Postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviui, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

FAVORITE LITHUANIAN RECIPES — Videokasetė su lietuviškų valgių receptais. Graži dovana draugėms amerikietėms. Kasetė spalvuota ir angliškai padaryta 1 1/2 - 2 val. ilgio. \$24.95 viena kasetė. Persiuntinimas (postage and handling) 2 dol. Siųskite čekius arba money orders "American Dream Video" vardu.

AMERICAN DREAM VIDEO
P. O. Box 82 DEPT. LR
JACKSONVILLE, AR 72076

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškipti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Prašau pratęsti prenumeratą 1986 metam

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiam skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 12 dol. Visiem kitiem prenumerata — 15 dol. metam.

Sluocniu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

BALTIC TOURS

1986 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

14 - 18 DIENŲ KELIONĖS, 10 DIENŲ LIETUVOJ
14 DIENŲ — LIETUVA IR RUSIJA
Kelionė 716: liepos 16 — liepos 29 — \$1,699. Maskvoj 1 diena, Vilniuj 10, Maskvoj 1. Swissair iš JFK ir Bostono
15 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA
Kelionė 101: Rankdarbių paroda. Spalio 1 - spalio 15 — \$1,599.
Kelionė 126: Naujų Metų sutikimas. Gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,499. Vilniuj 10 dienų, Kaune 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

18 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, SUOMIJA
Kelionė 812: rugpjūčio 12 - rugpjūčio 29 — \$2,059. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 10, Leningrade 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

10-17 DIENŲ KELIONĖS, 7 DIENOS LIETUVOJE
10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA
Kelionė 915: rugsėjo 18 - rugsėjo 27 — \$1,449. Vilniuj 7 dienos, Helsinky 1. Finnair iš JFK.

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR VENGRIJA
Kelionė 819: rugpjūčio 21 - rugsėjo 3 — \$1,669. Vilniuj 7, Maskvoj 1, Budapešte 2. Swissair iš JFK ir Bostono.

15 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA
Kelionė 929: rugsėjo 29 — spalio 13 — \$1,599. Maskvoj 2 dienos, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2, Finnair iš JFK.

17 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA
Kelionė 916: rugsėjo 16 - spalio 3 — \$1,699. Traukiniu iš Varšuvos į Vilnių, Vilniuj 10 dienų, traukiniu iš Vilniaus į Varšuvą, Varšuvoj 2, Frankfurte 1. Luftansa iš JFK ir Bostono.

13 DIENŲ KELIONĖS, 5 DIENOS LIETUVOJE
13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, ITALIJA
Kelionė 920: rugsėjo 21 - spalio 3 — \$1,799. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Romoj 4, Florencijoje 1. Alitalia iš JFK ir Bostono.

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, AUSTRIJA, BAVARIJA
Kelionė 722: liepos 22 - rugpjūčio 4 — \$1,829. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Vienoj 2, Miunchene 3, Lufthansa iš JFK ir Bostono.
Kelionės kainos nustatytos pagal tarifus, velkusius 1985 gruodžio 1. Kelionių kainos gali keistis, besikeičiant kelionių lėktuvais kainom. Visiem kiljntam bus pritaikytos pigiausios oro kelionės.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptės:
BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko: giminių iškviatimo dokumentus nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas giminėm Lietuvoje tarpininkaujant palikimų sutvarkyme

RADVILO ŽIRGO ŠARVAI METROPOLITAN MUZIEJUJE

Kaip žinome, senais laikais riteriai nešiodavo šarvus. Šarvų meistrerių būdavo visokių, kaip dabar kad yra įvairių siuvėjų. Paklausa buvo didelė, tai paprastus šarvus kaldavo kalviai. Didikai, karo vadai, kunigaikščiai ir grafai šarvus užsakydavo pas garsius meistrerius. Vienokius šarvus užsidedavo karo žygiuose, o kitokius, daug puošnesnius, paradosė ir turnyruose.

Ramunė Irena Cibaitė gegužės 29 magistrės laipsniu baigė Hunter kolegiją New Yorke. Studijavo "Public Health". Ji yra dukra Stasės ir Edmundo Cibu, gyvenančių Milton, Mass. Gi jos brolis, Saulius Cibas, baigė medicinos mokslus daktaro laipsniu. Lietuviškai visuomenei jis taip pat pažįstamas kaip pianistas.

Tų šarvų pavyzdžių yra išlikę senose pilyse, muziejuose. Yra išlikę ir Lietuvos didikų šarvai, konkrečiai — galingųjų Radvilų.

Mikalojus Radvila Juodasis (1515 - 1565) buvo Lietuvos kancleris (ministeris pirmininkas), Vilniaus vaivada, pasižymėjo savo didžiais turtais ir buvo uolus reformatorių (kalvinistų) rėmėjas. Sakoma, kad pagal vyrą ir kepurė, — ir jis nusikaldino sau brangius šarvus, kuriuos jam sukūrė šarvų meistreris Kunz Lochner Nuernberge, Vokietijoje. Tie šarvai ir buvo paradiniai, labai prabangūs. Šarvus sukūrė apie 1555 m.

Šarvai buvo labai gausiai ornamentuoti. Buvo jie paaukuoti, ornamentai nudažyti raudonai ir juodai. Šarvų formos naujos, manieringos, fantastiškos. Šie šarvai yra išlikę Vienos mieste, Austrijoje, ginklų muziejuje.

Šarvais aprengdavo ir riterių žirgus. Ir čia buvo žygio ir paradosė bei turnyrų šarvai. Ypač puošniūs buvo paradosė šarvai.

Kunigaikštis Mikalojus Radvilas, užsakes sau šarvus, taip pat užsakė ir savo žirgū. Tas pats vokiečių meistreris, tokiame pačiame stilijuje sukūrė ir žirgo šarvus. Tų šarvų išliko tik dalys. Viena dalis yra Paryžiuje, Muzeum de l'Armee, ir — kas nuostabiausia, kita dalis yra New Yorke garsiaame Metropolitan muziejuje. Lietuviai šį muziejų

Ne verkšlenti, bet ryžtis kovai

Tokia mintimi Petro Viščinio vedama lietuvių radijo programa Laisvės Varpas birželio 15 paminėjo Tragiškuosius birželio įvykius Lietuvoje. Joje pabrėžta, kad tuos įvykius sudaro ne tik

dažnai aplanko. Lankydamis tegu apsidairo šarvų skyriuje, gal pastebės labai raštuotus papuoštus žirgo šarvus.

Tas pats meistreris buvo sukūręs panašius šarvus Lenkijos karaliui ir Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Zigmantui Augustui. Tie jo šarvai pilnai išliko Stockholme, Švedijoje, bet kunigaikščio Radvilo Juodojo šarvai yra kur kas puošnesni. Šarvų tyrinėtojas ir meno istorikas B. Thomas sako, kad kunigaikščio Mikalojaus Radvilo Juodojo šarvai buvo didingiausi visoje Šiaurės Rytų Europoje.

Radvilų šarvus "Kario" 6, birželio mėn., numeryje aprašė dr. Povilas Reklaitis, gyvenęs V. Vokietijoje. Iš to straipsnio ši medžiaga ir paimta. (p.j.)

pirmieji masiniai trėmimai bet taip pat Lietuvos laisvės užgnaužimas ir vėliau įvykęs masinis lietuvių tautos sukilimas prieš okupantą. To sukilimo dvasioje antrosios okupacijos metu net aštuonerius metus vyko partizaninė kova, o dabar leidžiama pogrindžio spauda. Tų minėjimų tikslas — ne verkšlenimas, dejavimas ar aimanos, bet stiprinimas kovos dvasios, reikalingos Lietuvos laisvei atstatyti.

Kiekvienas trijų Tragiškųjų birželio įvykių elementų išryškintas lietuvių poezija ir muzika, skirta tiems įvykiams. Taip programoje skambėjo Sibiro tremtinių poezija, ištremtųjų pergyventos baisybės, kovos prieš okupantą epizodai. Lyg rėmus visos programos sudarė Juozo Bertulio sukurta daina "Pabuski, pasauli" ir Juozo Žilevičiaus sukurta daina "Laisvės, laisvės... kuria užskleista programa.

Šios programos mecenatu buvo inž. Juozas ir Irena Rasiai iš Cambridge.

Kai j minėjimus bažnyčiose ir salėse atsilanko vis mažiau lietuvių, tokios programos yra labai reikšmingos. Jomis pasiekiami lietuvių, išsimėtę įvairiose vietovėse. O tai labai svarbu, jei norime, kad Tragiškieji birželio įvykiai neišblėstų mūsų laisvėje ir gerbūvyje.

Bostono Lietuvių Piliiečių Klubas tebegyvuoja!

Kai Bostono Alkoholinių Gėrimų Taryba atėmė leidimą nuo South Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos viešai pardavinėti svaigalus, susidarė įspūdis, jog "Piliiečių Klubas" užsidarė. Anaipol! Vyksta visuomeninių ir kultūrinių draugijų susirinkimai posėdžiai ir renginiai. Pastoviai kas pirmadienį repetuoja Bostono lietuvių tautinių šokių sambūris. Lietuvių Kredito unija Taupa operuoja "Piliiečių Klubą" pastogėje. Skautų-skaučių būklas dar vis randasi klubo patalpų ketvirtame aukšte.

Jau buvo įprasta vadinti Piliiečių draugijos patalpų rūšį "lietuvišku sklepu", "lietuviška picerija". Klubo rūsyje yra jauki saliuokė, kuri iš bėdos gali patalpinti 200 žmonių. Ten ir veikia baras, su skoningesniu pasirinkimu, negu, kad buvo pirmojo aukšto salėje — bare. Čia gomurį pavilgins europiniai taurieji gėralai, net ir alučio pasirinkimas tarptautinis. Klubo sklepe gali pajusti lietuvišką svetingumą, kurio tikrai neįsijaudina bendrame bare, kur arių publika maukė pigiausių alų ir degtinę.

Tiesa, dar gali užsisakyti "lietuviškos picos" rūsyje, tačiau vietoj užkandinės nuo naujų metų veikia "Lietuviška virtuvė" — "Lithuanian Kitchen". Ją net pastebėjo Bostono dienraščio BOSTON HERALD "Food Finds" kulinarijos skyriaus redaktorius Al Stankus. BOSTON HERALD 1986.V.9. laidoje "Food Finds" išgyrė "Lietuvišką Virtuvę", kurioje galima užsisakyti tradicinį lietuvišką maistą: barščius, kopūstų sriubą, koldūnus, dešras su kopūstais, bulvinius blynus, kugelį, ir kitus lietuviškus patiekalus už prieinamą kainą. Šių eilučių rašytojui yra pasisakę amerikiečiai — tiksliau airiai, juk juos nustebino faktas, kad veikia "uždarytame Lietuvių Klube" restoranas ir kad maistas puikus!

Žiemą ir vasarą šeštadieniais nuo 12 val. ligi 10 val. vak. ir sekmadieniais nuo 11 val. ryto ligi 10 val. vak. "Lietuviška Virtuvė" veikia. Galima Klubo patalpoje valgyti lietuviškus pietus, užkandžius ir net "tarptautinius" patiekalus. Taipgi galima užsakyti maistą iš anksto išsinešimui, ar tai grįžus iš plažo ar iš lietuviškų pamaldų sekmadieniais. Tik paskambinkite šeštadienį ar sekmadienį tarp 11 val. ryto ir 9 val. vak. šiuo numeriu: 268-1055.

"Lietuviška Virtuvė" yra kukli operacija, kai ir jos "kuchmistras" Jonas Stankus. Darbininko skaitytojai turbūt prisimins, kad prieš 11 metų lietuvis jūreivis Jonas Stankevičius padarė apskaičiuotą šuolį į laisvę: Spalio 5, sekmadienį, 3 val. popiet su etnografiniu ansambliu "Sodauto". Rengia LTI Bostono skyriaus valdyba.

Spalio 19 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių djos trečio aukšto salėje, 368 W. Broadway, So. Boston, MA. įvyks Laisvės Varpo rudens koncertas. Tai bus jau 54-tas tos rūšies Laisvės Varpo renginys. Lapkričio 8, 6:30 val. vak. Sandašos salėje, 30 Intervale St., Brockton, Mass., Balf 72 skyriaus metinis pobūvis. Lapkričio 16, sekmadienį, 3 val. popiet audinių paroda. Rengia LTI Bostono skyriaus valdyba.

BOSTON MASS — WLYN 1360 — M. bangos sek. nuo 8 iki 8:45 yto. Veda S. ir V. Minkai, 71 Ferragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268 - 2515.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

Prancūzijoje išspruko iš sovietų laivo ir sugebėjo rasti prieglobstį JAV pasiuntinybėje. Eilė lietuvių veiksmų jam sudarė sąlygas atvykti Amerikon. Jonas, būdamas kuklaus būdo, iš nieko neprasė paramos, o pats prasi-mušė. Pasirodo, kad jojo "gyslele" yra kulinarijos srityje.

Įsiplietinęs, Jonas Stankus klausė virėjo kursų, pradėjo dirbti New Yorko Serendipity restorane. Paskui persikėlęs į Bostoną, rado darbo, kaip virėjo padėjėjas garsiajame "Anthony's" restorane, taipgi Marriot at Long Warf. Šalia virėjo patirties, atliko stažą kaip kepėjas: žymiojoje Montillio tortų kepykloje ir Brocktono Kilkų lietuviškos duonos kepykloje. Žodžiu, Jonas Stankus yra drauge virėjas ir kepėjas. Ir pastarojoje srityje jisai pasižymi savo raguoliais — baumkuchenais. Naudodamas senovinį vokiečių receptą, kurį išmoko iš Chicagos lietuvių kepėjų, Jonas meistriskai iškepa lietuvišką šakotį ar raguolį, vestuvių, sukakčių ir gimtadienių progomis. Apie Jono raguolį yra komentavę Bridges, Bostono Herald ir kiti laikraščiai. Pats Jonas sako, kad gaunąs raguolio užsakymus net iš Chicagos, ir kad jis mielai siunčia tuos tortus United Parcel Service tarnyba užsakytojams. Raguoliams — baumkuchenams gaminti Jonas Stankus suprojektavo specialų krosninį iešmą (baking spit) su inž. Russ Turner.

Jonas taipgi kepa skalsų aguonų tortą. Taigi, jei norima papiepti jaukioje lietuviškoje aplinkoje, siūloma užsukti į Lietuvišką virtuvę South Bostono Piliiečių Draugijoje patalpų rūsyje. Prie skanaus maisto galima užsisakyti ir taurelę.

Algirdas Budreckis

RENGINIAI

BALF'o Centro Valdybos Vicepirmininkui, Lietuvių Evangelikų Liuteronų Vyskupui ir Tėviškės parapijos klebonui

A. A. VYSK. ANSUI TRAKIUI

taip netikėtai amžinybėn išėjus, jo žmonai dr. Adelei, sūnui Martynui su žmona ir dukrele, broliams, seseriai ir visai Lietuvių Evangelikų Liuteronų bažnyčiai bendruomenei reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime.

BENDRAS AMERIKOS LIETUVIŲ ŠALPOS FONDAS
Centro Valdyba, Direktorai,
Nariai ir Rėmėjai

A. A. POVILUI BUTKIUI,

mūsų mielam giminaičiui mirus, jo žmonai Birutei, dukterims Vaidilutei Mikuckienei su vyru, Vilijai ir sūnams — Algiui, Linui ir Rimui, uošvei V. Gintautienei, jo broliui Vladui su šeima, Jankauskų šeimai ir kitiems giminėms bei artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Vaclovas Butkys
Marija Karečkienė

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Šių metų liepos 24 suėjo dešimtis metų kai amžinybėn iškeliavo mūsų mylimas vyras, tėvas, tėvu-kas ir svainis

A.A. VYTAUTAS ŠVENTORAITIS

Šią skaudžią mirties sukaktį minint, už Jo sielą bus aukojamos Šv. Mišios rugpjūčio 2, šeštadienį, 11 val. ryto Apreiškimo parapijos bažnyčioje.

Draugai ir pažįstami kviečiami prisiminti a.a. Vy-tautą savo maldose.

Liūdintys:

žmona Kazimiera
sūnūs Egidijus ir Saulius
su šeimomis,
J. P. Kunigėliai

A. A. DR. ANTANUI SNIEŠKAI

mirus, su giliu liūdesiu reiškiamė užuojautą dr. Janinaia Snieškienei, jos sūnams su šeimomis irgiminėms.

Juozas ir Modesta Blazaičiai

A.A. VYTUI PRAPUOLENIUI

mirus, broliui Stasiui bei jo šeimai, velionies vaikams ir kitiems artimiesiems reiškiamė užuojautą.

Valerija ir Bronius Nemickai
Jūratė ir Bronius Nemickai
Irena ir Kęstutis Nemickai

A.A. JUOZUI TAMSEVIČIUI

mirus, jo žmonai Daliai su šeima, seseriai Vandai Vebeliūnienei su šeima gilią užuojautą reiškiamė ir kartu liūdime.

Irena ir Vytautas Alksniniai
Dana ir Algirdas Alksniniai

A.A. LOUIS THOMAS

netikėtai mirus, sielvartaujančiai velionio žmonai Danai, jų vaikams ir visiems artimiesiems reiškiamė giliausią užuojautą.

Valerija ir Bronius Nemickai
Jūratė ir Bronius Nemickai
Irena ir Kęstutis Nemickai

A. A. ILZEI GRIGAITIENEI

mirus, dukterį Arianą Bortkevičienę ir artimuosius širdingai užjaučiame.

Irena ir Jonas Vilgaliai

Mielą ARIJANĘ BORTKEVIČIENĘ

nuoširdžiai užjaučiame jos mamytel mirus ir kartu liūdime.

Dr. Irena ir Antanas Mačioniai

"Amber Holidays"

1986 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Liepos 16	— 1731.00	Rugsėjo 2	— 1885.00
Liepos 21	— \$1348.00	Rugsėjo 17	— 1421.00
Rugpjūčio 14	— 1555.00	Spalio 1	— 1538.00
		Gruodžio 26	— 1478.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai. Registracijos, informacijos reikalų skambinkite: 1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1-617-268-8764
TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS IR ALBINA RUDZIUNAS
Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

DARBININKAS

Redakcija (718) 827-1352
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Lietuvių pranciškonų spaustuvė, Brooklyn, N.Y., metinių vasaros atostogų metu bus uždaryta nuo liepos 4 iki liepos 27. Jokie spaustuvės darbai tuo laiku nebus priimami. Spaustuvė atsidaros liepos 28, pirmadienį.

Lietuvių pranciškonų spaustuvei atostogaujant liepos 4 - 27, Darbininkas tuo laikotarpiu išleis dar vieną numerį liepos 11 d. data iš ankščiau paruoštos medžiagos. Darbininkas dvi savaites irgi atostogaus, neišleidžiant numerių, kurie būtų datuoti liepos 18 ir 25 d. datomis.

Tryptinis, New Yorko tautinių šokių ansamblis, vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės, Laisvės Statulos šimtmečio pagerbimo proga liepos 5, šeštadienį, 12 v. dienos šoks Harbor festivalyje, Manhattane, Maiden Lane ir Front Street paruoštoje scenoje. Festivalis tęsis nuo 9 val. ryto iki 11 val. vakaro. Šiame festivalyje dalyvaus ir kitos etninės grupės.

Pavergtųjų Tautų Savaitės proga organizuojamas viešas susirinkimas šeštadienį, liepos 12 d., 12:30 p.p. aikštėje prie Jungtinių Tautų. Kalbės senatorius D'Amato ir įvairių tautinių grupių atstovai. Po susirinkimo bus eisena-demonstracija prie Sovietų misijos. Laisvės statulos šimtmetis, kuriame tautinės grupės buvo menkai atstovaujamos, Černobilio katastrofa, ukrainiečio jūrininko gražinimas sovietams ir kiti įvykiai, manoma, sutrauks daug žmonių į demonstraciją. Lietuvių grupė dalyvaus su vėliavom ir plakatais. **Alta kviečia visus.**

Apreiškimo parapijos tradicinis piknikas — gegužinė bus rugpjūčio 3 prastinėje vietoje — Plattdeutsche Park, Franklin Square. Šokiama gros brolių Kezių orkestras.

Mirus dr. A. Snieškai, Stefanija, Vaclovas ir Lilė Biručiai, pagerbdami velionio atminimą, Tautos Fondui paaukojo 50 dol. Tautos Fondo vadovybė dėkoja.

Dail. Antanas Kairys jau visas mėnuo, kaip guli St. John's ligoninėje. Jam jau padarė vieną operaciją, dabar laukia antros operacijos. Ligoninės adresas 90-02 Queens Blvd., kambarys 276.

Prel. Ladas Tulaba iš Romos buvo atvykęs į Ameriką, dalyvaavo lietuvių maldos dienoje Pensylvanijoje, kur atlaikė pamaldas, svečiavosi Apreiškimo parapijos parapijos, lankėsi pranciškonų vienuolyne ir pranciškonų spaustuvėje, kur yra spausdinama jo pamokslų knyga. Apsilankė ir Darbininko redakcijoje. Birželio 29 laikė pamaldas Apreiškimo parapijos bažnyčioje, gi birželio 30 išskrido į Chicago. Į Romą per New Yorką iškrenda liepos 7 d.

Kun. Antanas Račkauskas iš Sunny Hills yra atvykęs į Apreiškimo parapijos kleboniją ir čia praleis visą vasarą, pagelbėdamas vietos kunigams. Jis taip pat aplanko ir savo artimuosius bičiulius. Jau lankėsi ir Darbininko redakcijoje.

Dail. Kazimieras Žoromskis birželio 26 vakare išskrido į Paryžių, o iš ten traukiniu išvyko į Lietuvą nuolatiniam apsigyvenimui. New Yorke jis išgyveno per 30 metų, gyveno Manhattane, kur turėjo savo studiją. Jau ir ankščiau keletą vasarų jis praleido Lietuvoje, ten nuvežė apie 160 savo paveikslų. Dabar tikisi, kad ten galės įsikurti ir dirbti kaip dailininkas.

Minint a.a. Liucijos Jankūnienės 5 m. mirties šūkaktį, mišios už jos vėlę bus aukojamos Tėvų pranciškonų vienuolynų Kennebunkport ir Brooklyn koplyčiose liepos 10 ir 11. **Kazimiero parapijos bažnyčioje Patersono** — liepos 13 sekmadienį, 10:30 val. ryto. Šeimoms artimieji yra prašomi atsiminti jos vėlę savo maldose.

T. Baltrušaitienė, sulaukusi 95 m. amžiaus, daugelį metų talkinusi lietuvių pranciškonų virtuvėje, Brooklyn, N.Y., mirė birželio 24. Dalyvaujant pranciškonų atstovams, jos sūniui, anūkams ir proanūkams su šeimomis, palaidota birželio 27 iš Šv. Brigitos bažnyčios Šv. Jono kapinėse.

A. a. dr. Antano Snieškaus atminimui Tautos Fondui aukojo: Amerikos Lietuvių Gydytojų dja 50 dol., Fratnitas Lithuanica Centras 50 dol., Nijolė ir dr. Jonas Ulėnai 45 dol., Juozas Nakas 30 dol., Kęstutis ir Astra Bileriai 25 dol. Dėkojame.

Vytautas Maželis, iškilus mūsų fotografas, dabar peržiūrį savo negatyvus, atrenka ir, įdėjęs daug laboratorijos darbo, jas padidina. Jis numato išleisti savo geriausių nuotraukų albumą.

Apareiškimo parapijos bažnyčios remonto darbai iš lauko jau pradėti. Valomos sienos, užtaisomi plyšiai tarp plytų, tvirtinami pamatų sujungimai.

Gražių nuotraukų yra gauta iš Žemaičių Kalvarijos, kuri dabar vadinama Varduva. Gauti negatyvai iš praėjusių metų atlaidų, kurie buvo liepos mėnesio pradžioje. Negatyvus dabar peržiūri Vytautas Maželis ir iš jų jau padarė gražių nuotraukų.

Vaclovas Butkys, agronomas, gyvenęs Great Necke, N.Y., dabar rūpinasi išleisti mirusios žmonos eilėraščių ir ant kapo pastatyti paminklą.

Aidų žurnalo naujas numeris bus iliustruotas žymaus fotografo Vytauto Maželio nuotraukomis, jo sukurtais portretais.

Aloyzas ir Regina Balsiai, Woodhaven, N.Y., sveikindami Darbininką sukakties proga, paaukojo 72 dol. Leidėjai nuosirdžiai dėkoja.

J. Žilionis, Cleveland, Ohio sveikindamas Darbininką 70 metų sukakties proga, prie prenumeratos mokesčio pridėjo ir specialią 70 dol. auką. Administracija nuosirdžiai dėkoja.

New Yorko pašto orkestras, sveikindamas Laisvės Statulos 100 metų sukaktį, ant centrinės pašto įstaigos laiptų (33rd St. ir 8th Ave.), liepos 2, trečiadienį, nuo 12 val. iki 3 val. popiet atliks koncertą.

Petras Ažuolas, vysk. Pauliaus Baltakio, OFM sekretorius, ir jo žmona Pranė birželio 30 kukliai atšventė vedybinio gyvenimo 42 metų sukaktį.

Leonardas Žitkevičius, poetas ir ilgametis Darbininko redaktorius, birželio 26 apsilankė Darbininko redakcijoje, kur ieškojo keletos adresų, kad galėtų savo naują knygą pasiūsti. Jį 1984 rugsėjo 17, atėjęs į darbą redakcijoje, buvo ištikęs paralyžius. Ilgai gulėjo ligoninėje, dabar gydois namie. Jau tiek sustiprėjo, kad gali keliauti, eiti į gatvę apsipirkti. Į Darbininko redakciją jis buvo atvežtas automobiliu, o namo grįžo jis pats.

Remkime Lietuvių Fondą, nes jis remia lietuvių kultūrinę veiklą.

NAUJAUSIA KNYGA

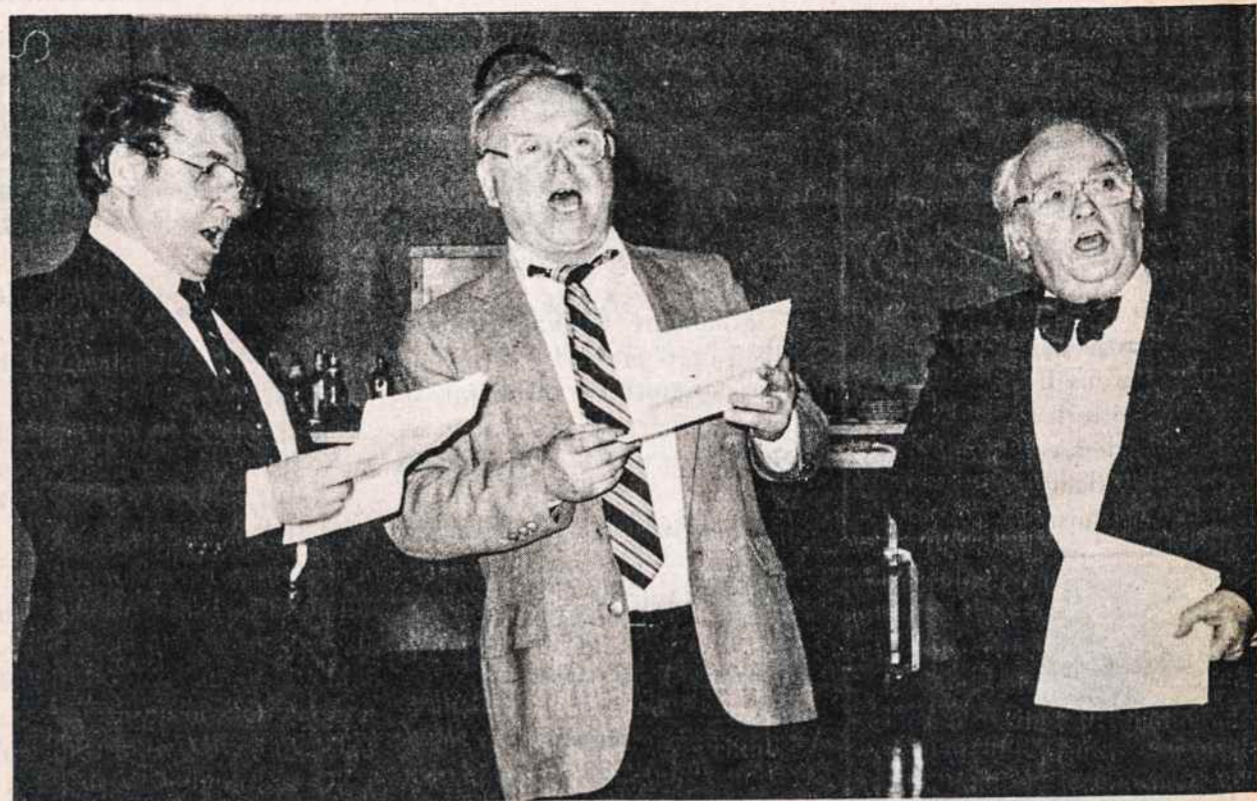
Antanas Maceina, "Išlaisvinimo teologija". Visuomeninio Bažnyčios įsipareigojimo pavojai. Straipsnių rinkinys, ankščiau pasirodęs "Tėviškės Žiburių" savaitraštyje. 119 psl. Kaina 5 dol. Gaunama ir Darbininko administracijoje.

Nemokamai duodamas 5 kambarių butas gražiam Flemingtono, N.J., miestely, netoli New Yorko, moteriai arba vyresnio amžiaus porai už sveikos vyresnio amžiaus moters ir namo priežiūrą. Dėl smulkmenų skambinti Dana Svetakienei dienos metu 718 642 - 2100, o vakare 718 779 - 4464.

Lietuvių Enciklopedijos papildomas 37 tomas gaunamas Darbininko administracijoje. Tomas turi per 680 psl. Kaina 35 dol., persiuntimo išlaidom pridėti dar 2 dol. Rašyti: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Two bedroom apartment for rent by owner, eat-in kitchen, private house, call 277-2811. Couple or single, no children, no pets.

Welder wanted, English speaking, two years experience for ambitious man. Jimmy Puma General Iron Work. 326 Butler St., Brooklyn, N.Y. 11217. Tel. 718 643-1338.

Darbininko redakcijos surengtoje padėkos vakarienoje dainuoja linksmus kupletus iš k. Julius Veblaitis, Romas Kezys, Vitalis Žukauskas. Nuotr. L. Tamošaičio

A. a. Jono Petruolio atminimui pagerbti Jurgis Bobelis bei Jonas ir Arianė Bortkevičiai paaukojo Tautos Fondui po 100 dol. Aukotojams Tautos Fondas dėkoja.

Aidų žurnalo naujas numeris jau išspausdintas pranciškonų spaustuvėje ir šią savaitę išsiuntinėjamas skaitytojams. Žurnalas liustruotas į ž y maus fotografo Vytauto Maželio nuotraukomis. Aidų žurnalą redaguoja Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, administruoja Tėv. Benvenutas Ramanaukas, OFM.

Prof. dr. Aldonos Šlepetytės-Janačienės biografija, nuotrauka ir pasisakymai, kaip pasižymėjusios lingvistikos ir literatūros pedagogės Pace Universitete, New Yorke, buvo išspausdinta birželio 18 The Herald Stateman, Gannett Westchester Newspapers, dienraštyje.

AUKOS KULTŪROS ŽIDINIUI

Mirus a. a. dr. Antanui V. Snieškai, jį pagerbdami, Kultūros Židiniui aukojo:

Po 100 dol. — A. ir J. Birutis, J. ir D. Bilėnai, Vilgaliai ir Kibirskiai, dr. T. Savickas.

Po 50 dol. — S. ir D. Biručiai, A. ir E. Oslapai, S. ir M. Remėzas, F. ir A. Jasaičiai, I. ir T. Jasaičiai, A. ir A. Butai, S. ir A. Mackevičiai, B. ir C. Petrikai, J. ir R. Bacon, B. Paprockienė, J. A. Milukas, Ž. Ratiėnė, A. Shukis, A. Bražinskas, G. Siemaškievičienė, R. ir H. Miklai, A. Dainys, V. ir V. Vebeliūnai, D. ir M. Šulaičiai, M. ir G. Molynai, dr. V. Vyngantas.

Po 40 dol. — D. ir E. Giedraitis, O. ir N. Jasaitis.

RENGINIAI KULTŪROS ŽIDINYJE

Liepos 5 — Privatus pobūvis.
Liepos 12 — Privatus pobūvis.
Rugpjūčio 2, 9, 16, 23 ir 30 — Privatūs pobūviai.
Rugsėjo 6 — Privatus pobūvis.

Rugsėjo 7 — Lietuvių Moterų Federacija.
Rugsėjo 13 - 14 — P. Jurkas pagerbimas.

Rugsėjo 20 — Privatus pobūvis.
Rugsėjo 28 — Lietuvos sukilimo minėjimas. Rengia Lietuvių Fronto Bičiuliai.

Spalio 4 - 5 — Parodą rengia Lietuvių Atletų Klubas.

Spalio 12 — Koncertą rengia Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko klubas.

Spalio 18 - 19 — Parodą rengia Tautodailės Institutas.

Lapkričio 8 — Laisvės Žiburio koncertas — balius.

Lapkričio 15 - 16 — Parodą rengia Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko klubas.

Lapkričio 22 ir 29 — Privatūs pobūviai.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS PAVASARINĖ ŠVENTĖ

Aušros Vartų bažnyčios, New Yorke, N.Y., remonto užbaigimo ir rededikacijos šventė įvyko gegužės 18. Praėjo su ypatingu didingumu.

Norint, kad ir kiti lietuviai kunigai galėtų dalyvauti, iškilmingos koncelebracinės mišios buvo 1 val. popiet. Jas aukojo arkivyskupijos atstovas prelatas James P. Cassidy ir kiti kunigai, tarp kurių buvo buvę parapijos administratoriai kun. Jonas Tomalonis ir kun. John Bida. Dalyvavo kun. dr. Nicholas Langenfeld, profesorius emeritus Fordhamo universitete ir ilgametis parapijos bičiulis. Jis šiemet švenčia savo deimantinį kunigystės jubiliejų. Taip pat dalyvavo kun.

Walter Jaskevičius, SJ, Fordhamo profesorius.

Savo pamokslu arkivyskupijos atstovas prel. Cassidy pasidžiaugė bažnyčios atnaujinimu ir pareiškė, kad tokių unikalių ir nuostabių vitražų, kurie puošia šią bažnyčią, nėra matęs visoje arkivyskupijoje. Po pamokslu kelis žodžius tarė Apreiškimo parapijos klebonas kun. Jonas Pakalniškis. Jis buvo pakrikštytas šioje parapijoje.

Prie iškilnių daug prisidėjo muzikinė dalis, akomponuojant muzikai Aldonai Kepalaitei. Labai buvo malonu išgirsti baritono Kazio Yakučio gražų balsą. Jis sugiedojo tris giesmes, tarp kurių ypač jautriai nuskambėjo "Tėve mūsų". Mišios baigėsi su ikilmingu Te Deum giedojimu. Klebonas kun. Vytautas Palubinskas visus pakvietė į banketą.

Salėje buvo parapijos metinis pavasarinis banketas, kurį paruošė ir prie stalų patarnavo Lietuvos vyčių 12 kuopos nariai. Vykio gausi loterija ir, atrodo, veik visi svečiai, kurių buvo pilna salė, buvo apdovanoti.

Linksmybėm pasibaigus kun. V. Palubinskas visiem padėjo, net ištraukdamas iš virtuvės šeimiminkes, kurios ten prakaitavo ir kuriom svečiai gausiai paplojo.

Klebonas prašė neužmiršti parapijos ir dažnai sekmadieniais atsilankyti mišiose. Visas šventės pelnas paskirtas į remonto fondą.

Dalia Bulvičiūtė

AUKOS APREIŠKIMO BAŽNYČIOS ATNAUJINIMO FONDUI

John Krantz paaukojo 3000 dol. Po 1500 dol. paaukojo M. Shalins ir N.N.

Po 1000 dol. aukojo: N.N., kun. J. Pakalniškis, A.D. Samušis, P. A. Petraičiai, A.R. Balsiai, P. N. Baltrušioniai, Z. Barvydas, N.N., J. K. Uknevičiai, A.S. Varnai, R. Vinckus.

750 dol. paaukojo P. H. Cavaluzi.

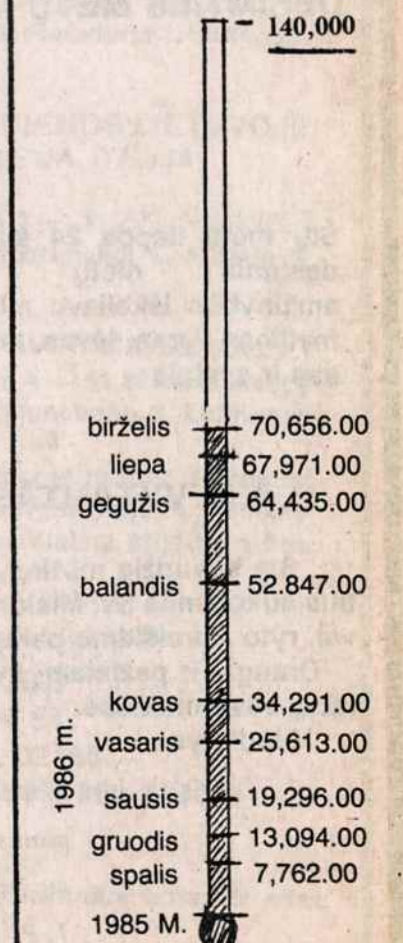
Po 500 dol. aukojo: E. H. Andruškos, Ed. Baltrušas, J. M. Beleckai, Jr., J. T. Gelensk, A. Ganigone, A. Iovino, a.e. Jance, K.V. Lakickai, J.I. Lapurka, F. Lucka, J. J. Lukai, J. M. Klivečka, S. A. Nutautai, M. Z. Raulinaičiai, A. J. Rodman, J. J. Žukai, Ch. Zailskiai.

Kiti aukojo po mažiau. Jie bus paskelbti vėliau.

Pradedant šiuos metus, buvo gauta aukų 19,296 dol., šių metų liepos 1 jau aukų buvo 70,656 dol.

Iš viso bažnyčios atnaujinimo darbams reikia surinkti 140,000 dol. aukų.

Aukos Apreiškimo p-jos bažnyčios atnaujinimo fondui

APREIŠKIMO PARAPIJOS Gegužinė — Piknikas

1986 rugpjūčio 3 d., sekmadienį
Plattdeutsche Park,
1132 Hempstead Tpk., Franklin Square, L.I.

- 1:00 — parko atidarymas gegužinei
- 2:00 — vėliavų pakėlimas, himnai
- 3:00 — dainos, tautiški, sportiški žaidimai prekymetis
- 4:00 — šokiai, grojant BROLIŲ KEZIŲ orkestrui
- 6:00 — laimėjimai — loterijos

Visai pramogai auka \$3.00, studentam \$2.00, jauniausiems — nemokamai

Nuosirdžiai visus kviečiame. Visas šios gegužinės pelnas — bažnyčios atnaujinimui